

פתרון מבחן 12.2012 - שנת המס 2011

הנחיות כלליות

1. כל שאלה עומדת בפני עצמה. אין שאלה אחת המכילה נתונים המתייחסים לשאלה אחרת.
2. משמעות המונחים המוזכרים במבחן היא כמשמעותם בחוקים ובתקנות הרלוונטיים, בהנחיות ובכללי מס הכנסה ובהנחיות המוסד לביטוח לאומי, אלא אם כן צוין אחרת בשאלה.
3. במקרים הרלוונטיים, אם לא צוין אחרת בשאלה, העובדים והעובדות הם תושבי ישראל, רווקים בני 30, עובדים רגילים אצל מעבידם היחיד, שזו להם הכנסה יחידה והם אינם זכאים לכל הטבת מס חריגה, למעט זו המוקנית להם על פי נתוני השאלה.
4. במקרים המתאימים בפרק מס הכנסה במבחן, אם לא צוין אחרת בשאלה, יש להתחשב בנקודות זיכוי.
5. ככלל, חישוב מס הכנסה הנערך לבני זוג נשואים הוא חישוב נפרד, אלא אם כן צוין אחרת בשאלה, או אם ניתן, במסגרת השאלה, נתון המקום זכאות לנקודות זיכוי מכוח ס' 37, 38 או 39 לפקודה.
6. אם לא צוין אחרת בשאלה, הזכויות המוקנות לעובדים ולעובדות הן הזכויות המזעריות הנובעות מהחוקים, מהתקנות ומצווי ההרחבה הרלוונטיים. כלומר, אם לא נכתב אחרת בשאלה, המעביד אינו צד להסכם קיבוצי מיוחד או כללי, אין הסדר קיבוצי, אין צו הרחבה ענפי שהוראותיו חלות על המעביד והעובדים ולא קיים הסכם עבודה אישי שהוראותיו רלוונטיות לשאלה.

מס הכנסה

שאלה מספר 1. תלוש 5/2011 של ענת כלל את הרכיבים הבאים: משכורת בסיס: ₪ 6,325 הוצאות נסיעה לחו"ל שהותרו בניכוי על פי התקנות: ₪ 1,430 פדיון חופשה: ₪ 1,265 שווי שימוש ברכב צמוד: ₪ 2,319 מהו סך רכיבי השכר החייבים במס הכנסה ("שכר ברוטו למס") בתלוש זה? א. ₪ 11,339 ב. ₪ 6,325 ג. ₪ 9,909 ד. ₪ 8,644	פתרון פקודת מס הכנסה - ס' 2(2), ס' 17 (רישא). תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות). לפי סעיף 2(2)א לפקודת מס הכנסה, "הכנסת עבודה" היא: " השתכרות או ריווח מעבודה; כל טובת הנאה או קצובה שניתנו לעובד ממעבידו; תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, לרבות תשלומים בשל החזקת רכב או טלפון, נסיעות לחוץ לארץ או רכישת ספרות מקצועית או ביגוד, אך למעט תשלומים קאמור המותרים לעובד כהוצאה; שווי של שימוש ברכב או ברדיו טלפון נייד שהועמד לרשותו של העובד; והכל - בין שניתנו בכסף ובין בשווה כסף, בין שניתנו לעובד במישרין או בעקיפין או שניתנו לאחר לטובתו; " הוצאות נסיעה לחו"ל שהותרו בניכוי על פי התקנות, אינן הכנסה חייבת במס לפי ס' 2(2) לפקודה. סך רכיבי השכר החייבים במס הכנסה ("שכר ברוטו למס") בתלוש 5/2011 של ענת: ₪ 9,909 = 2,319 שווי שימוש ברכב צמוד + 1,265 פדיון חופשה + 6,325 משכורת בסיס תשובה ג.

שאלה מספר 2. עמר מועסק כמְדָבֵיר אצל מעבידו "ענת - הדפרת מזיקים". ב-4/2011 קיבל ממעבידו סרבל עבודה חדש. שווי הסרבל ועלותו - 310 ₪. אין בסרבל משום נוחות לעמר. הסרבל מגן על בגדיו ועל גופו, והוא חייב ללבוש אותו בזמן העבודה (לפי תקנות הבטיחות בעבודה). באותו חודש קיבל עמר גם מתנה לרגל חג הפסח, שערכה ועלותה 260 ₪. מהו הסכום שיש לזקוף לשכרו של עמר, לצורך חישוב מס, בשל הסרבל והמתנה שקיבל ממעבידו? א. 260 ₪ ב. 0 ₪ ג. 60 ₪ ד. 570 ₪	
פתרון	
פקודת מס הכנסה - ס' 2(2), 17 (רישא). תק' 4(2) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסוימות), חוזר מס הכנסה 34/93 (חטיבה משפטית / ניכויים). הנחיות מס הכנסה.	סעיפים רלוונטיים
לפי סעיף 2(2)א) לפקודת מס הכנסה, "הכנסת עבודה" היא: " השתכרות או ריווח מעבודה; כל טובת הנאה או קצובה שניתנו לעובד ממעבידו; תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, לרבות תשלומים בשל החזקת רכב או טלפון, נסיעות לחוץ לארץ או רכישת ספרות מקצועית או ביגוד, אך למעט תשלומים כאמור המותרים לעובד כהוצאה; שוויו של שימוש ברכב או ברדיו טלפון נייד שהועמד לרשותו של העובד; והכל - בין שניתנו בכסף ובין בשווה כסף, בין שניתנו לעובד במישרין או בעקיפין או שניתנו לאחר לטובתו; " סרבל המגן: סרבל המגן ממלא את התנאים המצטברים על מנת שישווג כ"בגד עבודה": א) הבגד הינו "מגן" ובא לשמור על הבגדים הרגילים של העבודה מבלאי מוגבר עקב סוג העבודה. ב) אין בבגד משום נוחות לעובד - משמע לא קיים פוטנציאל שימוש בבגד באופן פרטי מחוץ לעבודה. ג) מטבע העבודה חייב העובד לעבוד בה בבגדי העבודה. כ"בגד עבודה", הסרבל אינו מהווה הכנסת עבודה בידי עמר. המתנה לרגל חג הפסח: מתנה שנותן מעביד לעובדו לרגל אירועים החוזרים על עצמם מידי שנה, כמו מתנות לרגל חגים, ימי הולדת, שי ליום האשה וכו' - מתנות מסוג זה נחשבות הכנסת עבודה אצל העובד לפי סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה, בין שניתנו בכסף ובין שניתנו בשווה כסף, בין שניתנו במישרין או בעקיפין. לפיכך, לשכרו של עמר יזקף סך של 260 ₪, שווי המתנה שקיבל מהמעביד לרגל חג הפסח. תשובה א.	הסבר הפתרון

מעבידה של ענת העמיד לרשותה רכב צמוד לשימוש. שנת הרישום של הרכב: 2010. סוג הרכב: 1, קוד תוצר: 0312, קוד דגם: 0160. ב-2/2011 ענת היתה 6 ימים במילואים. הרכב עמד בפחית ביתה, ללא שימוש, בכל אותם ימים. מהו שווי השימוש ברכב שיזקף לשכרה של ענת ב-2/2011? א. 3,310 ₪ ב. 3,400 ₪ ג. 2,720 ₪ ד. 2,580 ₪	שאלה מספר 3.
פתרון	
פקודת מס הכנסה - ס' 2(2). תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב). טבלאות שווי השימוש ברכב צמוד - המודל הליניארי.	סעיפים רלוונטיים
שווי שימוש ברכב ששנת רישומו 2010, סוג: 1 (פרטי), קוד תוצר: 0312, קוד דגם 0160, שיזקף לשכרה של ענת בחודש 2/2011 - 3,400 ₪. [למען הסר ספק, רכב פרטי שקוד התוצר שלו 312 וקוד הדגם שלו 160 הוא רכב היברידי. שווי הרכב הנקוב בטבלאות הוא לאחר ההפחת משווי השימוש לרכב היברידי.] תשובה ב.	הסבר הפתרון

מעבידה של ענת העמיד לרשותה טלפון סלולרי (רט"ן). לפי הסכם העבודה, ענת משלמת 25% מההוצאה החודשית בפשל הרט"ן. ב-2/2011 עמדה ההוצאה בפשל אותו רט"ן על 126 ₪. מהו שווי הרט"ן שיש לזקוף לשכרה של ענת בתלוש 2/2011 ? א. 94.50 ₪ ב. 68.50 ₪ ג. 31.50 ₪ ד. 47.25 ₪	שאלה מספר 4.
פתרון	
פקודת מס הכנסה - ס' 2(2). תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברדיו טלפון נייד).	סעיפים רלוונטיים
לפי תקנה 2 לתקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברדיו טלפון נייד) - "שווי השימוש לכל חודש ברדיו טלפון נייד שהועמד לרשות העובד, למעט רדיו טלפון פאמור שניתן להתקשר ממנו למקום העבודה בלבד, יהיה מחצית מההוצאה החודשית, או 100 שקלים חדשים לפי הנמוך, והכל בניכוי סכום ההוצאה החודשית ששילם העובד בפשל אותו רדיו טלפון נייד". ההוצאה החודשית (ההוצאה שהוצאה בחודש בשל הרט"ן, לרבות הוצאה קבועה, דמי שימוש, מע"מ, תיבה קולית, שירותים נלווים, השתתפות העובד וכדומה) : ₪ 126.00 הנמוך מבין מחצית ההוצאה החודשית או 100 ₪ : ₪ 63.00 $\min (100 ; 126 / 2) =$ סכום ההוצאה החודשית ששילם העובד : ₪ 31.50 $126 \times 25\% =$ שווי השימוש שיש לזקוף לשכר 2/2011 של ענת : ₪ 31.50 $63.00 - 31.50 =$ תשובה ג.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 5. ענת, רווקה בת 23, סיימה ב-8/2008 ארבע שנות לימוד לתואר ראשון באוניברסיטת בר-אילן, וזכתה בתואר הראשון. לכמה נקודות זיכוי זכאית ענת בשנת המס 2011? א. 3.75 נ"ז ב. 2.25 נ"ז ג. 3.25 נ"ז ד. 2.75 נ"ז	
פתרון	
	סעיפים רלוונטיים
פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 36א. נקודות זיכוי להן זכאית ענת בשנת 2011: תושב ישראל 2.00 נ"ז נסיעות 0.25 נ"ז תואר אקדמי ראשון 1.00 נ"ז אשה <u>0.50 נ"ז</u> סה"כ נקודות זיכוי <u>3.75 נ"ז</u> תשובה א.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 6. עמר, בן ה-40, משתתף במלוא פלפלתם של 2 ילדיו (בני 15 ו-17), הנמצאים אצל בת זוגו לשעבר (ממנה התגרש ב-2004). זה שנתיים שהוא נשוי לענת, שהיא נכה לצמיתות לעניין סעיף 9(5)א לפקודה. ענת לא עובדת ואין לה הכנסה. לכמה נקודות זיכוי זכאי עמר בשנת המס 2011? א. 3.75 נ"ז ב. 3.25 נ"ז ג. 4.25 נ"ז ד. 5.25 נ"ז	
פתרון	
	סעיפים רלוונטיים
פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 37, 40(ב)(2) נקודות זיכוי להן זכאי עמר בשנת 2011: תושב ישראל 2.00 נ"ז נסיעות 0.25 נ"ז יחיד מוטב שכלכלת בן זוגו עליו 1.00 נ"ז השתתפות בכלכלת ילדיו שאינם איתו <u>1.00 נ"ז</u> סה"כ נקודות זיכוי <u>4.25 נ"ז</u> תשובה ג.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 7. ענת קיבלה הלוואה ממעבידה. ההלוואה לא צמודה למדד והיא נושאת ריבית של 3.5% בשנה. בחודש 12/2011, הוא תקופת הזקופה, עומדת יתרת ההלוואה על 7,340 ₪. אם שיעור הריבית לעניין סעיף 3(ט) לפקודה הוא 5.24%, ואם המדד עלה ב-0.1% בתקופת הזקופה (חודש 12/2011), מהו סכום שווי הריבית שיש לזקוף לענת (בחישוב חודשי מקורב ומעוגל), בגין ההלוואה בתקופה זו (12/2011)? (התעלמו מעניין המע"מ בחישוביכם) א. 3 ₪ ב. 0 ₪ ג. 11 ₪ ד. 18 ₪	
פתרון	
יתרת הלוואה בתקופת הזקופה - 7,340 ₪. הלוואה לא צמודה למדד. נושאת ריבית של 3.5% בשנה. המדד עלה ב-0.1% בתקופת הזקופה.	נתונים מהשאלה הרלוונטיים לפתרון
ס' 3(ט) לפקודת מס הכנסה תקנות מס הכנסה (קביעת שיעור ריבית)	סעיפים רלוונטיים
על פי סעיף 3(ט) לפקודה, הנחה בריבית על הלוואה שקיבל עובד ממעבידו, מהווה הכנסה מעבודה. ההכנסה היא ההפרש שבין הריבית הקבועה בתקנות לבין הריבית ששילם העובד. יתרת ההלוואה בתקופת הזקופה עולה על סכום ההלוואה לענין 3(ט) שחל עליו רק שיעור עליית המדד. 7,340 יתרת ההלוואה < 7,320 סכום הלוואה שחל עליו רק שיעור עליית המדד השיעור הנדרש לפי התקנות - 5.24% : $32.05 = 5.24\% / 12 \times 7,340$ שיעור הריבית הנדרש $\times 7,340$ המעביד דרש מענת 3.5% ריבית שנתית : $21.41 = (3.5\% / 12) \times 7,340$ ההפרש בין השיעור הנדרש לדרישה בפועל : $10.64 = 32.05 - 21.41$ חוייב - 32.05 מינימום לפיכך, בחישוב חודשי מקורב ומעוגל, ענת תחויב בשווי ריבית בסך 11 ₪ בגין תקופת הזקופה. תשובה ג.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 8. ענת, בת 42, נשואה + ילד יליד 2/1/1993. סך הכנסתה בשנת 2011 - 150,000 ₪ (כולה ממשכורת). עקב תשלומיה לקופות גמל לקיצבה, היא זכאית לניכוי בסך של 8,580 ₪, לפי ס' 47 לפקודה, ולזיכוי בסך של 2,457 ₪, לפי ס' 45 לפקודה. כמה מס הכנסה על ענת לשלם בעד הכנסתה בשנת 2011? א. 10,132 ₪ ב. 3,526 ₪ ג. 8,878 ₪ ד. 17,604 ₪	
פתרון	
פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 37, 45, 47, 66(ג), 121. תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים).	סעיפים רלוונטיים
נקודות זיכוי: $0.50 = 3.25$ ילד בשנת בגרותו + 0.50 אשה + 0.25 נסיעות + 2.00 תושב ישראל סכום נקודות הזיכוי - 8,151 ₪ = $3.25 \times 2,508$ סך ההכנסה מיגיעה אישית, לפני הניכויים האישיים: 150,000 ₪ ניכוי לפי ס' 47 לפקודה: 8,580 ₪ הכנסה חייבת בשנת 2011 (הכנסה לאחר הניכויים האישיים): $150,000 - 8,580 = 141,420$ ₪ חישוב המס (ברוטו): $60,840 \times 10\% + 43,080 \times 14\% + (141,420 - 103,920) \times 23\% = 20,740.20$ ₪ מס הכנסה שעל ענת לשלם בגין שנת 2011 (מס "ברוטו" בניכוי הזיכויים האישיים): (סכום מעוגל) <u>10,132</u> ₪ = $2,457$ זיכוי לפי ס' 45 - $8,151$ נקודות זיכוי - $20,740.20$ הכנסה חייבת תשובה א.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 9. ענת, נשואה + ילד בן 9, התחילה לעבוד ב-1/8/2011 אצל מעבידה המְשְׁנִי. משכורתה אצל מעביד זה קבועה - 7,040 ₪ בכל חודש. מאחר שלא מילאה טופס 101 ולא סיפקה למעבידה המְשְׁנִי תְּאֹמֶס מִס, עד 11/2011, ניכה מעביד זה ממשכורתה, בחודשים 8/2011, 9/2011, 10/2011 ו-11/2011, מס כפי שהיה עליו לנכות (לפי תקנה 5א) לתקנות הרלוונטיות). ב-12/2011 ענת מסרה למעבידה המְשְׁנִי אישור תְּאֹמֶס מִס מפקיד שומה. לְפִי תְּאֹמֶס הַמִּס, עד שכר שנתי של 34,000 ₪ (אצל המעביד המשני) יש לנכות מס בשיעור 35%. מְעַבֵּר לסכום זה יש לנכות מס בשיעור המְרָבִי. כמה מס הכנסה ינוכה משכרה של ענת ב-12/2011, או מהו סכום המס שיוחזר לה, לאור תְּאֹמֶס הַמִּס? א. ניכוי מס בסך של 8,521 ₪ ב. החזר מס בסך של 232 ₪ ג. ניכוי מס בסך של 12,440 ₪ ד. החזר מס בסך של 3,400 ₪	
פתרון	
הסבר הפתרון שכר מְצַטְבֵּר של ענת מ-8/2011 עד 12/2011: $35,200 = 7,040 \times 5 < 34,000$ ₪ מס מְצַטְבֵּר שיש לנכות בגין שכר מ-8/2011 עד 12/2011 לְפִי אישור תְּאֹמֶס הַמִּס: $12,440 = 34,000 \times 35\% + (35,200 - 34,000) \times 45\%$ לפי תקנה 5א) לתקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשְׁכָּר עֲבֹדָה ותשלום מס מעסיקים) - "מעביד המשלם לעובד משכורת חלקית, או משכורת גְּעֵד משרה נוספת שעליה הצהיר העובד בטופס 101, או משכורת כאשר העובד לא מילא טופס 101 או שלא מילא את הסעיף העוסק בפרטים על הכנסות אחרות, ינכה ממנה בעת התשלום מס בשיעור המְרָבִי". לפי נתוני השאלה, ענת לא מילאה טופס 101 את הסעיף העוסק בפרטים על הכנסות אחרות ולא המציאה למעבידה המשני, עד 11/2011, אישור תְּאֹמֶס מִס מפקיד השומה. לפיכך, היה על המעביד לנכות משכרה, בחודשים 8/2011-11/2011, מס בשיעור המְרָבִי לפי התקנות. מס שנוכה בחודשים 8/2011 עד 11/2011: $12,672 = 4 \times 7,040 \times 45\%$ מס שעל המעביד המְשְׁנִי לנכות בתלוש שכר 12/2011: $232 = 12,440 - 12,672$ כלומר, ענת זכאית להחזר מס בסך של 232 ₪ בתלוש שכר 12/2011. תשובה ב.	

שאלה מספר 10. ענת היא פועלת יצור בִּמְפָעֵל יֶצְרָנִי, בו מתקיימת עבודה במשמרות לענין ס' 10 לפקודה (מעבידה היחיד). הכנסתה הכוללת ממשכורת בשנת המס 2011 היתה 154,800, מתוכה 9,840 ₪ בִּשְׁל עבודה במשמרת שניה ו-91,560 ₪ בִּשְׁל עבודה במשמרת שלישית. מהו סכום הזיכוי במס בגין משמרות שתקבל ענת בשנת 2011 ? א. 10,620 ₪ ב. 5,040 ₪ ג. 10,170 ₪ ד. 8,694 ₪	
פתרון	
הכנסה ממשכורת - 154,800 ₪, מתוכה 101,400 ₪ בגין עבודה במשמרת שניה ושלישית.	נתונים מהשאלה הרלוונטיים לפתרון
פקודת מס הכנסה, ס' 10. תקנות מס הכנסה (שיעור המס על הכנסה בעד עבודה במשמרות)	סעיפים רלוונטיים
זיכוי משמרות: הכנסה כוללת של ענת ממשכורת ב-2011 : 154,800 ₪ סכום התקרה לפי ס' 10 לפקודה : <u>121,200</u> ₪ חלק ההכנסה העולה על סכום התקרה : 33,600 ₪ שכר משמרות שניה ושלישית : 101,400 ₪ = 91,560 שלישית + 9,840 שניה שכר משמרות המזכה בהטבת מס : 67,800 ₪ = 101,400 - 33,600 הטבת המס : 10,170 ₪ = 67,800 × 15% הזיכוי המרבי בגין שכר משמרות בתעשייה : 10,620 ₪ בשנה בדיקה מול התקרה : <u>10,170</u> ₪ = min (10,170 ; 10,620 תקרה) תשובה ג.	הסבר הפתרון

מהי מכסת העבודה היומית המלאה המזערית של "משמרת שניה", לפי תקנות מס הכנסה הרלוונטיות? א. לא פחות מ-7 שעות רצופות. ב. לא פחות מ-5 שעות רצופות. ג. לא פחות מ-8 שעות רצופות. ד. לא פחות מ-6 שעות רצופות.	שאלה מספר 11.
פתרון	
תקנות מס הכנסה (שיעור המס על הכנסה בעד עבודה במשמרות) - תק' 1	סעיפים רלוונטיים
לפי תקנה 1 לתקנות תקנות מס הכנסה (שיעור המס על הכנסה בעד עבודה במשמרות) - "משמרת שניה" - מכסת העבודה היומית המלאה, שאיננה פחותה משבע שעות רצופות, על פי סידור העבודה הקבוע, ואשר שעת ההתחלה שלה היא לאחר תום שעות העבודה של המשמרת הראשונה אך לא לפני שעה 14.00; " תשובה א.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 12. לעמר נקבעה נכות של 100% לצמיתות החל ב-1/3/2011. הכנסתו בשנת 2011 היתה 516,000 ש"ח, כולה ממשכורת. מהו הפטור המרבי לפי ס' 9(5) לפקודה שעמר יכול לנצל בשנת המס 2011? [למען הסר ספק, הפטור בסעיף 9(5) מחושב לפי ימים] א. 485,911 ₪ ב. 69,480 ₪ ג. 432,592 ₪ ד. 516,000 ₪	
פתרון	
פקודת מס הכנסה - ס' 9(5).	סעיפים רלוונטיים
הכנסתו של עמר ממשכורת, סך של 516,000 ₪, מהווה הכנסה מיגיעה אישית. לפי סעיף 9(5)(א) לפקודה, פטורה ממש "הכנסה מיגיעה אישית של עיוור או של נכה שנקבעה לו נכות של 100%, או נכות של 90% לפחות מחמת שלקה באיברים שונים והאחוז האמור הוא תוצאה של חישוב מיוחד של הליקוי באיברים השונים שבלעדיו היה נקבע אחוז נכות של 100% לפחות, כמפורט להלן: (1) נקבעה נכות כאמור לתקופה של 365 ימים או יותר - הכנסה עד לסכום של 579,600 שקלים חדשים; (2) נקבעה נכות כאמור לתקופה שבין 185 ימים לבין 364 ימים - הכנסה עד לסכום של 69,480 שקלים חדשים;" לפי סעיף 9(5)(ג) לפקודה, "לגבי עיוור או נכה, שנקבעה לו נכות כאמור בפסקת משנה (א)(1) לגבי חלק משנת המס, יחולו הוראות פסקה זו על חלק מהכנסתו בשנת המס, שיחסו לכלל הכנסתו בשנת המס הוא כיחס שבין מספר הימים בשנת המס שלגביהם נקבעה הנכות לבין 365 (בפסקה זו - יחס תקופת הנכות), ויקראו את הסכומים הנקובים בפסקאות משנה (א)(1) ו-(ב) כסכומים שיחסם לסכומים הנקובים כאמור הוא כיחס תקופת הנכות". לעמר נקבעה נכות לתקופה של 365 ימים או יותר. הסכום הנקוב בסעיף 9(5)(א)(1) - 579,600 ₪. מספר הימים בשנת 2011 שלגביהם נקבעה הנכות - 306. $306 = 31 \text{ ימים ב-} 1/2011 - 28 \text{ ימים ב-} 2/2011 - 365 \text{ ימים בשנת } 2011$ יחס תקופת הנכות: $306 / 365$. הכנסה פטורה של עמר בשנת המס 2011 (הפטור המרבי שעמר יכול לנצל בשנת מס זו): $\min [(579,600 \times 306 / 365) ; (516,000 \times 306 / 365)] = \underline{432,592}$ ₪ תשובה ג.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 13. ענת היא תושבת קבע בישוב נתיבות זה 9 שנים. עד תום חודש 3/2011 לא עבדה ולא היתה לה הכנסה. ב-1/4/2011 התחילה לעבוד. סך כל הכנסתה מיגיעה אישית בשנת 2011 - 176,880 ₪. מהו סך זיכוי תושב הישוב לו זכאית ענת בשנת 2011 (סכום מעוגל)? א. 17,246 ₪ ב. 19,718 ₪ ג. 14,789 ₪ ד. 22,994 ₪	
פתרון	
	סעיפים רלוונטיים
ענת היתה תושבת בישוב נתיבות בכל שנת המס 2011. תושבות קבע בישוב נתיבות, בשנת המס 2011, מקנה הנחה של 13% על הכנסה חייבת מיגיעה אישית עד לתקרה של 151,680 ₪ לשנה. סך כל הכנסתה של ענת מיגיעה אישית בשנת 2011 - 176,880 ₪. זיכוי "תושב ישוב": 19,718 ₪ = 13% שיעור ההנחה × (151,680 תקרה ; 176,880 הכנסה חייבת מיגיעה אישית) Min תשובה ב.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 14. ענת היא רווקה בת 23. שכרה החודשי ברוטו ב-1/2011 היה 5,340 ₪. הקל ב-2/2011 הוגדל שכרה (ב-1,814 ₪) והועמד על 7,154 ₪ ברוטו בחודש. אם המס מחושב על בסיס מצטבר מתחילת השנה (1/1/2011), כמה מס הכנסה יגבה משכרה של ענת בתלוש 2/2011? א. 254 ₪ ב. 194 ₪ ג. 224 ₪ ד. 97 ₪	
פתרון	
סעיפים רלוונטיים פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 36א, 121. תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים)	
הסבר הפתרון זיכויים להם זכאית ענת בשנת 2011: תושב ישראל 2.00 נ"ז אשה 0.50 נ"ז נסיעות <u>0.25</u> נ"ז סה"כ נקודות זיכוי 2.75 נ"ז $\times 209 = 574.75$ ₪ שכר מצטבר ב-2 החודשים כולל התוספת: $5,340 + 7,154 = 12,494$ השכר החודשי הממוצע ב-2 החודשים: $12,494 / 2 = 6,247$ מס "ברוטו" המוטל על השכר החודשי הממוצע: $5,070 \times 10\% + (6,247 - 5,070) \times 14\% = 671.78$ ₪ מס בניכוי זיכויים אישיים שיש לשלם על השכר החודשי הממוצע: $\max(671.78 - 574.75; 0) = 97.03$ ₪ מס "ברוטו" שהוטל על השכר ששולם בחודש 1/2011: $5,070 \times 10\% + (5,340 - 5,070) \times 14\% = 544.80$ ₪ מס בניכוי זיכויים אישיים ששולם בחודש 1/2011: $\max(544.80 - 574.75; 0) = 0$ ₪ מס מצטבר לתשלום פחות מס מצטבר ששולם: 194.06 ₪ $= (2 \text{ חודשים} \times 97.03) - (1 \text{ חודש} \times 0)$ המס שיגבה משכרה של ענת ב-2/2011 (מעגול): <u>194</u> ₪ תשובה ב.	

שאלה מספר 15. ענת גרה ועובדת במטולה באופן קבוע. ב-2/2011 שלח אותה מעבידה לעבוד 4 ימים בירושלים. הנסיעה לירושלים (המרוחקת 260 ק"מ ממטולה) וכל ימי השהייה בה היו הכרחיים לייצור הכנסתו של המעביד. המעביד שילם בעד ענת הוצאות לינה במלון (3 לילות) בסך של 140 דולרים לכל לינה. [למען הפשטות, מוצגים בשאלה זו כל הסכומים בערכי דולר, כשהם מחושבים לפי השער היציג כפי שפורסם לאחרונה לפני מועד הלינה.] מהו הסכום שיזקף לשכרה של ענת, לצורך חישוב מס, בשל הנסיעה לירושלים (בתרגום לערכים דולריים)? [למען הסר ספק, הכוונה היא לסכום שאינו מותר בניכוי על פי התקנות.] א. \$ 105 ב. \$ 96 ג. \$ 420 ד. \$ 0	
פתרון	
פקודת מס הכנסה - ס' 2(2), ס' 17 (רישא). תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות).	סעיפים רלוונטיים
לפי ס' 2(2)(א) לפקודה - "תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו... אך למעט תשלומים כאמור המותרים לעובד כהוצאה... - בין שניתנו בכסף ובין בשווה כסף, בין שניתנו לעובד במישרין או בעקיפין או שניתנו לאחר לטובתו", מהווים הכנסה מעבודה. לפי קובץ הפרשנות לפקודת מס הכנסה (החבק) - "אם ההוצאה מותרת לעובד בניכוי, אין לראות בהחזרה הכנסת-עבודה כאמור. אולם, בהוצאה שאינה מותרת בניכוי לעובד יש לראות בהחזר הכנסת-עבודה. לדוגמה: הוצאות החזקת רכב אינן מותרות בניכוי לעובד, ולפיכך, החזר בגינן הינו הכנסה בידו. בעניין הוצאות עובד המותרות בניכוי, המשתלמות על-ידי המעביד, יש בפקודה "קיצור דרך". במקום לראות בכל החזר הכנסה שממנה תנוכה ההוצאה בהתאם לסעיף 17 לפקודה, בחר המחוקק להפחית את ההכנסה מלכתחילה בסכום הזהה לסכום ההוצאה המותר בניכוי". לפי תקנה 2(2)(א) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות), יותרו לניכוי: (א) הוצאות לינה שהוציא נישום בישראל או באזור, ובלבד שהסכום המותר בניכוי אינו עולה על הסכומים הנקובים בפסקה (2)(ב)(1)(ב) כשהוא מחושב בשקלים חדשים לפי השער היציג של הדולר כפי שפורסם לאחרונה לפני מועד הלינה, ואולם הוצאות שהוציא נישום ללינה במקום המרוחק פחות מ-100 קילומטרים ממקום מגוריו או ממקום עיסוקו העיקרי, לא יותרו בניכוי, זולת אם שוכנע פקיד השומה שהלינה היתה הכרחית לייצור ההכנסה של הנישום; (ב) על אף האמור בפסקה (3), יותרו בניכוי הוצאות שהוציא נישום בשל ארוחת בוקר הכלולה במחיר לינה המותרת בניכוי, כאמור בפסקת משנה (א) לעיל; (ג) הוצאות פסקה זו לא יחולו על הוצאות לינה שהוציא הנישום במסגרת השתתפות בכנס בתחום עיסוקו; הסכומים הנקובים בפסקה (2)(ב)(1)(ב) של תקנה 2: (1) לגבי לינה שעלותה נמוכה מ-108 דולר - כל הוצאות הלינה המוכרות; (2) לגבי לינה שעלותה גבוהה מ-108 דולר - 75% מהוצאות הלינה המוכרות, אך לא פחות מ-108 דולר ללינה; "הוצאות לינה מוכרות" - הוצאות הלינה בפועל המוכחות בהתאם לתקנה 6, או 246 דולר ללינה, הנמוך ביניהם. עלותה של כל אחת מ-3 הלינות היתה גבוהה מ-108 דולר. לפיכך, יותרו לניכוי 75% מהוצאות הלינה המוכרות, אך לא פחות מ-108 דולר ללינה. $324 = \$ 3 \times [75\% \times (140 \$ \text{ ההוצאה בפועל} ; 246 \$ \text{ התקרה}) \text{ min} ; 108 \$ \text{ max}]$ סה"כ הסכום ששילם המעביד בעד 3 הלינות: $140 \times 3 = \\$ 420$ סה"כ הסכום שיותר לניכוי בעד 3 הלינות: $324 \\$ הוצאות לינה שאינן מותרות בניכוי, אותן יש לזקוף לשכרה של ענת: $96 \\$ (= 420 \\$ - 324 \\$)$ תשובה ב.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 16. בשנת 2011 שילמה ענת ₪ 29,700 בְּעֵד הוצאות החזקת אֲבִיהָ, המשותק לחלוטין, במוסד סיעודי מיוחד. הכנסתה החייבת של ענת בשנת 2011 - 124,800 ₪. הכְּנֶסֶת הָאֵב - 7,200 ₪ בחודש (מְקָרָן פְּנִסְיָה). מהו הזיכוי שיותר לענת בשנת 2011 בְּעֵד הוצאותיה להחזקת אֲבִיהָ במוסד? א. 5,016 ₪ ב. 10,395 ₪ ג. 4,935 ₪ ד. 5,460 ₪	
פתרון	
פקודת מס הכנסה - ס' 44 תקנות מס הכנסה (זיכוי בְּעֵד נטול יכולת וזיכוי בְּעֵד הוצאות בְּשֵׁל החזקת קרוב במוסד)	סעיפים רלוונטיים
הסבר הפתרון לפי תקנה 1 לתקנות מס הכנסה (זיכוי בְּעֵד נטול יכולת וזיכוי בְּעֵד הוצאות בְּשֵׁל החזקת קרוב במוסד) - "יחיד תושב ישראל יהא זכאי לזיכוי בְּעֵד הוצאות החזקת קרוב במוסד לפי סעיף 44 לפקודה או לנקודות זיכוי בְּעֵד נטול יכולת לפי סעיף 45 לפקודה, לפי הענין (להלן - המזכה), אם ההכנסה החייבת של המזכה ושל בן זוגו, לא עלתה על 255,000 ₪ בשנת המס, ואם אֵין למזכה בן זוג - אם לא עלתה על 159,000 ₪ בשנת המס; לְעֵנֵן זֶה, "הכנסה חייבת" - לְרַבּוֹת הכנסה פטורה ממס על פי דין". פְּלוּמֵר, לפי תקנה 1 שלעיל, "הכנסה חייבת" של הקרוב "המזכה" כוללת הכנסה פטורה לפי סעיף 9(5) לפקודה. ומן הכלל אל הפרט - הכנסתו החייבת של האב [כהגדרתה בתקנה 1 לתקנות מס הכנסה (זיכוי בְּעֵד נטול יכולת...)] בשנת 2011 - 86,400 ₪. [$86,400 = 7,200 \times 12$ הכנסת האב] הכנסה זו של האב (86,400 ₪) נמוכה מתקרת ההכנסה החייבת של המזכה לפי תקנה 1 שלעיל (159,000 ₪). לפי סעיף 44 לפקודה - "בחישוב הכנסתו החייבת של יחיד תושב ישראל שהוא או בן זוגו שילם בשנת המס בְּעֵד החזקתם במוסד מיוחד של ילד, בן זוג או הורה משותקים לחלוטין, מרותקים למיטה בתמידות, עיוורים או בלתי שפויים בדעתם, וכן בְּשֵׁל החזקת ילד מפגר במוסד מיוחד, יותר לו זיכוי ממס של 35% מאותו חלק מהסכומים ששילם העולה על 12.5% מהכנסתו החייבת...". 12.5% מהכנסתה החייבת של ענת: $15,600 = (124,800 \times 12.5\%)$ ₪ חלק מהסכומים ששילמה ענת בְּעֵד החזקתו של אביה במוסד מיוחד, העולה על 12.5% מהכנסתה החייבת: $14,100 = (29,700 - 15,600)$ ₪ הזיכוי שיותר לענת בשנת 2011 בְּעֵד הוצאותיה להחזקת אביה במוסד: <u>4,935</u> ₪ $(14,100 \times 35\%) =$ ₪ תשובה ג.	

שאלה מספר 17. שכרו הרגיל של עמר - 4,893 ₪ (ברוטו). נוסף על שכרו הרגיל, משלם לו המעביד דמי נסיעות בסך של 413 ₪ <u>נטו</u> בכל חודש. מהו שכרו של עמר לצורך חישוב מס ב-1/2011 ("שכר ברוטו למס")? (התעלמו מדמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות) א. 5,306 ₪ ב. 5,352 ₪ ג. 5,365 ₪ ד. 5,287 ₪	
פתרון	
סעיפים רלוונטיים פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 121. תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים)	
הסבר הפתרון שכרו הרגיל של עמר <u>4,893 ₪</u> נקודות זיכוי: נ.ז. תושב ישראל 2.00 נ.ז. נסיעות <u>0.25</u> סה"כ נקודות זיכוי $2.25 \times 209 = 470.25$ ₪ לפי טבלאות המס, המס בגין משכורת של 4,893 ₪ בחודש הוא 489.30 ₪ (מדרגת מס 10%). כלומר, ניתן להתעלם מנקודות הזיכוי בגילום תשלום "תוספת הניהול" הקבועה. בשכר 4,893 ₪ נמצא עמר במדרגת מס שולי 10%. $4,893 + 413 / (1 - 10\%) = 5,351.89 > 10\%$ "גבול" מדרגת המס 10% מסקנה - בגילום אנו חורגים ממדרגת המס הנוכחית. במדרגת מס 10%, נותר "ברוטו" בסך <u>177 ₪</u> ($5,070 - 4,893 =$) 177 ₪ מתפצלים ל-90% "נטו" - 159.30 ₪, ומס בשיעור 10% - 17.70 ₪. יתרה שנותרה לגילום: $413 - 159.30 = 253.70$ ₪ מדרגת המס לגילום היתרה - 14%. גילום היתרה: $253.70 / (1 - 14\%) = 295.00$ ₪ הסכום 413 ₪ כשהוא מגולם: $177.00 + 295.00 = 472.00$ ₪ $4,893 + 472 = 5,365 < 14\%$ "גבול" מדרגת המס 14% שכרו של עמר לצורך חישוב מס ב-1/2011: <u>5,365 ₪</u> תשובה ג.	

עם פרישתו מעבודתו אצל מעבידו, זכאי עמר לסכומים הבאים: 1. משכורת החודש האחרון 4,974 ₪ 2. פיצויי פיטורים 14,922 ₪ 3. פדיון ימי חופשה 2,321 ₪ 4. הפרשי שכר 1,685 ₪ מהו סכום הרכיבים שניתן לכלול אותם בטופס ה-161 של עמר כ"מענק פרישה"? א. 17,243 ₪ ב. 14,922 ₪ ג. 22,217 ₪ ד. 18,928 ₪	שאלה מספר 18.
פתרון	
פקודת מס הכנסה, ס' 9(א7)(א), טופס 161 והנחיות מס הכנסה.	סעיפים רלוונטיים
לפי הנחיות מס הכנסה, אין לראות תשלומים המהווים את משכורת החודש האחרון, הפרשי שכר או פדיון ימי חופשה כחלק ממענק-הפרישה. לפיכך, אין לכלול את הסכומים שקיבל העובד בשם "משכורת החודש האחרון", "פדיון ימי חופשה" ו"הפרשי שכר" במסגרת מענק הפרישה. מתוך טופס 161: "20" מענק רגיל (פיצויי פרישה או מוות כולל פדיון ימי מחלה, חודשי הסתגלות לאחר תאריך הפרישה ופיצוי בגין אי הודעה על פרישה, לא כולל פדיון חופשה) "21" מענק שנים טובות (רגיל יותר מ - 35 שנות עבודה) במקרה שתואר בשאלה, הרכיב היחיד שניתן לכלול אותו בטופס ה-161 של עמר כ"מענק פרישה", הוא רכיב "פיצויי פיטורים" בסך של <u>14,922 ₪</u>. תשובה ב.	הסבר הפתרון

תלוש 8/2011 של ענת הורכב מִרְכִּיבֵי התשלום הבאים : 1. שכר יסוד : ₪ 3,460 2. תוספת יוקר : ₪ 130 3. השלמה לשכר מינימום : ₪ 510 4. שכר שעות נוספות : ₪ 450 מהי המשכורת הקובעת של ענת לעניין קרן השתלמות בחודש זה, לפי הסעיף הרלוונטי בפקודת מס הכנסה? א. ₪ 4,100 ב. ₪ 4,550 ג. ₪ 3,970 ד. ₪ 3,590	שאלה מספר 19.
פתרון	
פקודת מס הכנסה - ס' 3(ה).	סעיפים רלוונטיים
לפי ס' 3(ה) לפקודה - " סכומים ששילם מעביד לקרנות השתלמות בשביל עובדו בגבולות שנקבעו בהסכם קיבוצי כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, תשי"ז-1957, (להלן - הסכם קיבוצי), ולגבי עובד שאין הסכם קיבוצי החל עליו - בגבולות שנקבעו בהסכם קיבוצי החל על עובד שמקצועו, הוותק שלו ותנאי העבודה שלו דומים, אך לא יותר מ-8.4% מהמשכורת הקובעת לגבי עובד הוראה ולא יותר מ-7.5% מהמשכורת הקובעת לגבי כל עובד אחר, יראום כהכנסת עבודה של העובד בעת שקיבל אותם; ואילו סכומים ששילם מעביד מעל לגבולות כאמור יראום כהכנסת עבודה של העובד בעת ששולמו לקרן. לְעֵינֵן זֶה - "משכורת קובעת" - הכנסת עבודה - למעט תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, שכר שעות נוספות ותשלומים בְּשֵׁל מאמץ מיוחד או אירוע מסויים - אך לא יותר מכפל הסכום המהווה תקרה לְעֵינֵן תשלום תוספת היוקר כְּפִי שהוא נקבע מעת לעת בהסכם בֵּין לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים לְבֵין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל; " לפיכך, במשכורתה הקובעת לקה"ל של ענת אין לכלול שכר שעות נוספות. כמו כן, לא תעלה המשכורת הקובעת לקה"ל על 15,712 ₪. "משכורת קובעת" לקרן השתלמות של ענת : ₪ 4,100 = [(510 השלמה לשכר מינימום + 130 תוס"י + 3,460 שכר יסוד) ; 15,712 תקרה] min תשובה א.	הסבר הפתרון

עמר עבד אצל 2 מעבידים :				שאלה מספר 20.
הקף משך	שכר אחרון	תקופת עבודה		
100%	9,600 ₪	8 שנים	מעביד א'	
100%	12,500 ₪	4 שנים	מעביד ב'	
כאשר עמר פרש ממעביד א' ועבר מיד לעבוד אצל מעביד ב', הוא ביקש "רצף זכויות פיצויים" (פקיד השומה אישר את רצף הפיצויים). עם פטוריו ממעבידו האחרון (מעביד ב') ב-4/2011, מבקש עמר למשוך את כל כספי הפיצויים שהצטברו משני מעבידיו בביטוח המנהלים - 149,300 ₪ (כולל רווחים). [שני המעבידים הפרישו לאותו ביטוח מנהלים]. מהו החלק החייב במס של מענק הפרישה (כספי הפיצויים שהצטברו), לפי ס' 9(א7) לפקודה? א. 16,700 ₪ ב. 25,900 ₪ ג. 9,500 ₪ ד. 22,500 ₪				
פתרון				
סעיפים רלוונטיים פקודת מס הכנסה - ס' 9(א7).				
הסבר הפתרון עמר בחר ברצף זכויות פיצויים, לפי סעיף 9(א7)(א4) לפקודה, במעבר בין המעבידים. לפיכך, יראו את תקופת עבודתו אצל שני המעבידים, שכללו פרישות רצופות, כתקופת עבודה אחת (12 שנות עבודה) אצל המעביד האחרון (מעביד ב'). את כספי מרכיב הפיצויים העומדים לזכותו של העובד, בעת פרישתו מהמעביד האחרון, שמקורם במענקים שפול פרישותיו אלו, כולל הרווחים (149,300 ₪), יראו כחלק ממענק הפרישה של המעביד האחרון. מענק פטור של עמר: $\min \{ \min (11,650 \text{ תקרה}; 12,500 \text{ משכורת אחרונה}) \times 12 \text{ ש' עבודה}; 149,300 \} = 139,800 \text{ ₪}$ החלק החייב במס של המענק: $139,800 \text{ ₪} - 149,300 \text{ הצטברות הפיצויים} = \underline{9,500 \text{ ₪}}$ תשובה ג.				

שאלה מספר 21. עמר, בן 23, סיים ב-7/1/2009 שירות סדיר (חובה) של 23 חודשים מלאים. בתום חודש 11/2011 פוטר מעבודתו. משכורתו, בכל אחד מחודשי שנת 2011, היתה קבועה פְּלֶהֶלֶן [למען הסר ספק, זו היתה גם משכורת החודש ששולמה לו לחודש 11/2011]: 1. משכורת חודשית ₪ 5,910 2. שווי שימוש ברכב צמוד ₪ 2,050 בטופס ה-161 שמולא במועד תשלום שכר 11/2011, חושבו הסכומים הבאים: 1. מענק פרישה פטור ממס לפי ס' 9(א7) לפקודה - ₪ 17,730 2. מענק פרישה חייב במס הכנסה - ₪ 9,600 אם חישוב המס נעשה לפי התקנות, כמה מס הכנסה יש לנכות ממענק הפרישה של עמר? א. 0 ₪ ב. 1,452 ₪ ג. 1,732 ₪ ד. 121 ₪	
פתרון	
סעיפים רלוונטיים פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 36א, 66, 121. תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים) - תק' 4(א), 7(א)(1).	
הסבר הפתרון מענק הפְּרִיֶּשָׁה הפְּטוּר ממס לְפִי ס' 9(א7) לפקודה (₪ 17,730) לא נלקח בחשבון בחישוב המס. ניכוי מס ממענק פרישה שאינו פטור: לפי תקנה 7(א)(1) לתקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה...) - "מעביד המשלם לעובד למעט עובד יומי, מענק פרישה שכולו או חלקו אינו פטור ממס לפי סעיף 9(א7) לפקודה, ינכה בעת התשלום מהחלק שאינו פטור, מס פְּאִילוֹ היה משכורת בלתי קבועה, לְפִי המשכורת האחרונה ששולמה לעובד..." ניכוי מס הכנסה מ"משכורת בלתי קבועה": לפי תקנה 4(א) לתקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה...) - "מעביד המשלם לעובד משכורת בלתי קבועה, ינכה ממנה, בעת התשלום, מס בסכום השווה להפרש המס המוכפל ב-12; לְעִנְיָן זֶה, "הפרש המס" - ההפרש בין המס שיש לנכות ממשכורת החודש לחודש שבו שולמה המשכורת הבלתי קבועה, לבין המס שיש לנכותו ממשכורת החודש לאותו חודש, בתוספת החלק השניים-עשר מהמשכורת הבלתי קבועה..." החישוב: נקודות זיכוי: $4.25 = 2 \text{ חייל משוחרר} + 0.25 \text{ נסיעות} + 2 \text{ תושב ישראל}$ סכום נקודות הזיכוי - 888.25 ₪ $4.25 \times 209 =$ משכורת החודש ששולמה לעמר, לחודש 11/2011: $5,910 + 2,050 =$ ₪ 7,960 החלק השנים עשר מ"המשכורת הבלתי קבועה" (המענק החייב): $800 = 9,600 / 12$ משכורת החודש + החלק ה-12 מהמשכורת הבלתי קבועה: $8,760 = 7,960 + 800$ המס שיש לנכות אותו ממשכורת החודש בתוספת החלק ה-12 מהמשכורת הבלתי קבועה: $1,032.60 = 5,070 \times 10\% + 3,590 \times 14\% + (8,760 - 8,660) \times 23\%$ מס בניכוי זיכויים אישיים: $\max(0; 1,032.60 - 888.25) =$ 144.35 ₪ המס שיש לנכות אותו ממשכורת החודש לאותו חודש שבו שולמה המשכורת הבלתי קבועה: $911.60 = 5,070 \times 10\% + (7,960 - 5,070) \times 14\%$ מס בניכוי זיכויים אישיים: $\max(0; 911.60 - 888.25) =$ 23.35 ₪ הפרש המס: $144.35 - 23.35 =$ ₪ 121.00 הפרש המס מוכפל ב-12, אותו יש לנכות מחלקו החייב במס של המענק ("המשכורת הבלתי קבועה"): $121 \times 12 =$ 1,452 ₪ תשובה ב.	

שאלה מספר 22. שכרו של עמר לצורך תשלום מס ("פרוטו למס") בחודש 01/2011 - 33,558 ₪ (לעמר אין רכב צמוד). מעבידו של עמר מפריש עבורו לקופת גמל לקיצבה 1,092 ₪ בחודש (על חשבון מרביב תגמולי המעביד), ולביטוח אובדן כושר עבודה 1,186 ₪ בחודש [למען הסר ספק, עמר מפקיד גם הוא את חלקו, כדין, לאותה קופת גמל]. מהו השווי שיש לזקוף לעמר בתלוש 1/2011 בגין הפרשות המעביד לקופת גמל לקצבה ולביטוח אובדן כושר עבודה (סכום מעוגל)? א. 214 ₪ ב. 23 ₪ ג. 11 ₪ ד. 0 ₪	
פתרון	
סעיף 32(14) לפקודת מס הכנסה, הנחיות מס הכנסה תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - ס' 1.	סעיפים רלוונטיים
לפי הנחיות מס הכנסה בעניין חישוב ההוצאה לרכישת ביטוח א.כ.ע. בשנת המס 2011: 1. חישוב הזקיפה בגין ההפרשה למרכיב תגמולי מעביד בקופ"ג לקיצבה: הכנסת עבודה של עמר ללא שווי השימוש ברכב: 33,558 ₪. $1,092 > 2,492.10 = 33,558 \times 7.5\% ; 33,228$ שווי קיצבה: אין $\max (0 ; 1,092 - 2,492.10)$ 2. חישוב הזקיפה בגין הפרשת מעביד לביטוח אובדן כושר עבודה: <u>תקרה ראשונה:</u> שיעור הפרשת המעביד למרכיב התגמולים (קיצבה) מתוך משכורתו של העובד: $1,092 / 33,558 = 3.25\%$ את שיעור הפרשת המעביד לקיצבה נפחית מ-7.5%, כשהתוצאה לא תפחת מאפס: $\max (0 ; 7.5\% - 3.25\%) = 4.25\%$ נשווה את התוצאה שקיבלנו ל-3.5% ונבחר את הקטן מבין השניים: $\min (3.50\% ; 4.25\%) = 3.50\%$ נכפיל את השיעור הנמוך במשכורת העובד, ונקבל את התקרה הראשונה: $3.50\% \times 33,558 = \underline{1,174.53}$ תקרה 1: <u>תקרה שנייה:</u> השיעור המרבי אותו מותר להפריש לא.כ.ע., כפול משכורת העובד (ולא יותר מהתקרה): $\min (33,558 ; 33,228) \times 3.5\% = \underline{1,162.98}$ תקרה 2: <u>תקרה שלישית:</u> הפרשות מעביד לקצבה ולא.כ.ע. לא יעלו על 7.5% מהשכר (ולא יותר מהתקרה): $\min (33,558 ; 33,228) \times 7.5\% - 1,092 = 1,400.10$ $\max (1,400.10 ; 0) = \underline{1,400.10}$ תקרה 3: תקרת ההוצאה האפשרית לא.כ.ע. היא הקטנה מבין שלוש התקרות שחישבנו: תקרת ההוצאה לא.כ.ע.: $\min (1,174.53 ; 1,162.98 ; 1,400.10) = 1,162.98$ נפחית את תקרת ההוצאה לא.כ.ע. מההפרשה בפועל, ונקבל שווי א.כ.ע. שיש לזקוף: שווי א.כ.ע.: $\max (1,186 - 1,162.98 ; 0) = 23.02$ 23 ₪ (סכום מעוגל) תשובה ב.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 23. שכרו של עמר ב-01/2011 - 10,700 ₪. מעבידו היחיד מפריש עבורו לקרן פנסיה 5% משכרו בכל חודש. עמר משלם למרקיב תגמולי העובד באותה קרן <u>שיעור של 5%</u> משכרו. [למען הסר ספק, זו הפרשתו היחידה של עמר לקופות גמל]. מהו הזיכוי ממס (לפי ס' 45' לפקודה) שיקבל עמר בתלוש 01/2011, בשל תשלומיו למרקיב תגמולי העובד בקרן הפנסיה? א. 200.90 ₪ ב. 143.50 ₪ ג. 187.25 ₪ ד. 262.15 ₪	
פתרון	
	סעיפים רלוונטיים
פקודת מס הכנסה - ס' 45. הפרשת עובד לקופת גמל לקיצבה (קרן הפנסיה) - $10,700 \times 5\% = 535$ ₪ הכנסתו המזכה של עמר ב-01/2011 - $\min \{ 8,200; 8,200 \text{ תקרת הכנסה מזכה שהיא הכנסת עבודה} \} = 8,200$ ₪ מגבלת עמית שכיר - 535 ₪ = $\min \{ (8,200 \times 7\% = 574); 535 \text{ הפרשה בפועל} \}$ זיכוי לפי ס' 45 - $535 \times 35\% = \underline{187.25}$ ₪ תשובה ג.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 24. עמר, עובד זר בן 25, הוא "תושב חוץ זכאי". ב-1/5/2011 הגיע לראשונה לישראל והתחיל לעבוד באותו יום אצל מעבידו. עמר שהה בישראל עד 31/12/2011 ועבד אצל מעבידו בכל אותם חודשים. מהו סכום נקודות הזיכוי שיובא בחשבון בחישוב המס על שכרו של עמר בתלוש 5/2011? א. ₪ 195.94 ב. ₪ 470.25 ג. ₪ 0.00 ד. ₪ 313.50	
פתרון	
סעיפים רלוונטיים פְּלָגִי מס הכנסה (נקודות זיכוי לתושב חוץ זכאי). פקודת מס הכנסה - ס' 36א. תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים).	
הסבר הפתרון לפי פְּלָגִי מס הכנסה (נקודות זיכוי לתושב חוץ זכאי): 1. בכללים אלה: "אזור" - כהגדרתו בסעיף 3א לפקודה; "תושב חוץ זכאי" - יחיד תושב חוץ שהתקיימו בו כל אלה: (1) שהייתו בישראל או באזור והעסקתו בישראל או באזור מותרות על פי דין; (2) הוא אינו "מומחה חוץ" או "מרצה אורח" כהגדרתם בתקנות ניכוי הוצאות שהייה; "תקנות ניכוי הוצאות שהייה" - תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות שהייה לתושב חוץ), התשל"ט-1979. 2. (א) בחישוב המס על הכנסה של תושב חוץ זכאי, לפי סעיף 2(1) או (2) לפקודה, יובאו בחשבון 2.25 נקודות זיכוי. (ב) שהה תושב חוץ זכאי בישראל או באזור בחלק משנת המס, יובא בחשבון בחישוב המס על הכנסתו, החלק השנים עשר מסכום נקודות הזיכוי פְּאָמור בסעיף קטן (א), כשהוא מוכפל במספר החודשים שבהם שהה בארץ בשנת המס. למען הסר ספק, לאור הוראות ס' 2(ב) לכללי מס הכנסה (נקודות זיכוי לתושב חוץ זכאי), עמר לא זכאי לנקודות זיכוי בשל העדר הכנסה מתחילת שנת המס ועד לתחילת שהייתו בישראל והתחלת עבודתו אצל מעבידו. לפיכך, בחישוב המס על שכרו של עמר בתלוש 5/2011 יובא בחשבון סך של 470.25 ₪ בגין נקודות זיכוי. [$470.25 = 2.25 \times 209$] תשובה ב.	

שאלה מספר 25. ענת משלמת את משכורות עובדיה ב-1 בכל חודש. ב-1/8/2011 (יום ב') שילמה לעובדיה את משכורת חודש 7/2011. מתי, על פי תקנות מס הכנסה (כללים לאשור ולניהול קופות גמל), על ענת להעביר לקופות הגמל את התשלומים בעד משכורת 7/2011 של עובדיה? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים) א. לא יאוחר מ-30 ימי עסקים מיום 1/8/2011. ב. לא יאוחר מ-15 ימים מתום חודש 7/2011. ג. לא יאוחר מ-7 ימי עסקים מיום 1/8/2011. ד. לא יאוחר מ-9 ימים מתום חודש 7/2011.	
פתרון	
תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - תקנה 20.	סעיפים רלוונטיים
לפי תקנה 20 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל): "קופת גמל תקבל מהמעבידים רק סכומים כמפורט בתקנה 19(א), התשלומים יתקבלו במזומנים בלבד ולא יאוחר מהמועד המוקדם מבין אלה (להלן – מועד התשלום): (1) שבעה ימי עסקים מיום תשלום המשכורת החודשית לעובד; (2) חמישה עשר ימים מתום החודש שבעדו על המעביד לשלם את המשכורת לעובד." ענת משלמת את משכורות עובדיה ב-1 בכל חודש. ב-1/8/2011 (יום ב') שילמה לעובדיה את משכורת חודש 7/2011. "יום עסקים" הוא כל יום מימי השבוע שבו רוב בעלי רשיון בנק לפי חוק הבנקאות פתוחים לעסקים, זולת אם הוא ערב יום מנוחה כמשמעותו בפקודת סדרי שלטון ומשפט, תש"ח-1948. 7 ימי עסקים (ימים א'-ה', ללא ערבי חג) מיום 1/8/2011 הם מועד מוקדם יותר מ-15 ימים מתום חודש 7/2011. לפיכך, על ענת להעביר לקופות הגמל את התשלומים בעד משכורת 7/2011 של עובדיה לא יאוחר מ-7 ימי עסקים מיום 1/8/2011 (יום תשלום המשכורת החודשית לעובדיה). תשובה ג.	הסבר הפתרון

דיני עבודה

האם, לפי החוק הרלוונטי ותקנותיו, יש לפרט ב"הודעה לעובד בדבר פירוט תנאי עבודתו" את הבסיס שלפיו משולם השכר (משכורת חודשית, שכר שעה, שכר יום וכו')? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים) א. כן. יש לפרט עניין זה בהודעה לעובד. ב. לא. עניין זה מפורט בתלוש השכר. ג. כן, אלא אם כן קיים הסכם קיבוצי המסדיר את תנאי העבודה של העובד. ד. לא, אלא אם כן העובד הוא עובד בשכר.	שאלה מספר 26.
פתרון	
חוק הודעה לעובד (תנאי עבודה) - ס' 2(ג), ס' 11 תקנות הודעה לעובד (תנאי עבודה) (צורת הודעה ופרטיה) - תק' 2(1)	סעיפים רלוונטיים
לפי ס' 2(1) לתקנות הודעה לעובד (תנאי עבודה) (צורת הודעה ופרטיה), בהודעה לעובד לפי סעיפים 1 ו-3 לחוק, ייכללו גם פרטים אלה: " (1) הבסיס שלפיו משולם השכר: משכורת חודשית, שכר שעה, שכר יום, שכר שבוע, שכר תוצרת או שכר קיבולת; " תשובה א.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 27. שכר העבודה של עמר מִשְׁתַּלֵּם לו על בסיס של חודש. ב-9 בכל חודש, משלם המעביד לעמר את שכר החודש הקודם. מֵאַחַר שה-9 באותו חודש נפל ביום חג, שילם המעביד לעמר את שכרו ביום שלאחר החג, כלומר ב-10 בחודש. האם המעביד הלין את שכרו של עמר? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מִבֵּין המשפטים הבאים) א. לא, מֵאַחַר שה-9 באותו חודש נפל ב"יום מנוחה" אֶצֶל המעביד. ב. כן, מֵאַחַר שהשכר שולם לו רק ב-10 בחודש. ג. לא, מֵאַחַר שהשכר שולם לו ביום התשיעי שֶׁלֵּאַחַר ה-1 בחודש. ד. כן, אֶבֶל אֶף וְרַק אִם ערב החג, ה-8 בחודש, היה יום עבודה אצל המעביד.	
פתרון	
חוק הגנת השכר - ס' 1, 9.	סעיפים רלוונטיים
הסבר הפתרון לפי ס' 9 לחוק הגנת השכר - "שכר עבודה המשתלם על בסיס של חודש ישולם עם תום החודש בעדו הוא משתלם". לדוגמא - המועד לתשלום משכורת חודש 9/2011 הוא ה-30/9/2011 בחצות הלילה, טרם כניסת ה-1/10/2011. לפי ס' 1 לחוק: "היום הקובע" - היום התשיעי שלאחר המועד לתשלום שכר העבודה. "שכר מולן" - שכר עבודה שלא שולם עד ליום הקובע. כלומר, שכר עבודה שלא שולם עד ליום התשיעי שלאחר תום החודש בעדו הוא משתלם, הוא "שכר מולן". הרחבת ההסבר: " המחוקק קבע את מועד תשלום השכר החודשי "עם" תום החודש שבעדו הוא משתלם. "עם" תום החודש פירושו "בזמן" תום החודש (ראה הגדרת "עם" במלון החדש של אבן שושן) ולא במועד מאוחר יותר מתום החודש. עם זאת, המחוקק לא נקט סנקציה כלפי המעביד לעניין הפעלת פיצוי הלנת השכר אלא מהיום העשירי שלאחר המועד לתשלום השכר. במבנה זה של הוראות החוק אין מדובר ב"תקופה" בה נדרשת פעולה אקטיבית כלשהי, אלא מדובר במועד ("היום התשיעי") שמעבר לו מתחילות לחול הוראות חוק הגנת השכר בעניין פיצוי הלנת שכר, ככל שהיה מחדל של המעביד בתשלום שכרו של עובדו. " [ע"ע 300139/98 המועצה המקומית דיר אל-אסד נ' אסדי נזאר ואח']. מֵאַחַר ש"היום התשיעי", במקרה שתואר בשאלה, נפל ביום חג, שהוא "יום מנוחה" (כמשמעותו בס' 18א לפקודת סדרי השלטון והמשפט), היה על המעביד לשלם את השכר לפני "היום התשיעי", כלומר לא יאוחר מערב החג, ה-8 באותו חודש. מכל האמור לעיל נובע שהמעביד הלין את שכרו של עמר, מאחר שהשכר שולם לו רק ב-10 בחודש, ולא עד ליום הקובע. תשובה ב.	

שאלה מספר 28. עמר עומד להעתיק את מקום מגוריו מְאֶשְׁדוֹד לְרֹמָא שְׁבֵאִיטְלִיה, על מנת ללמוד רפואה באוניברסיטת לה-ספיינְצֶה. לאחר שמעבידו סירב לאשר לו חופשה ללא תשלום לתקופת הלימודים, הודיע עמר למעביד על התפטרותו. האם, לפי חוק פיצויי פיטורים ותקנותיו, יראו את התפטרותו זו של עמר כפיטורים? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים) א. לא. התפטרותו זו של עמר לא תחשב כפיטורים. ב. כן, מאחר שלימודים בחו"ל הם סיבה המצדיקה את העתקת מקום המגורים. ג. לא, אלא אם כן עמר יצא ללימודים בחו"ל לתקופה העולה על 6 חודשים. ד. כן. מדובר בנסיבות שביחסי עבודה שבהן אין לדרוש מעמר כי ימשיך בעבודתו.	
פתרון	
חוק פיצויי פיטורים - ס' 3(8). תקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים, והתפטרות שרואים אותה כפיטורים) - ס' 12(ב).	סעיפים רלוונטיים
הסבר הפתרון לפי ס' 3(8) לחוק פיצויי פיטורים, יראו כפיטורים (לעניין חוק זה) התפטרות של עובד עקב העתקת מקום מגוריו "מחמת סיבות אחרות שנקבעו בתקנות, באישור ועדת העבודה של הכנסת מסיבות המצדיקות את העתקת מקום מגוריו של העובד." בפסקאות (ג) עד (ט) לתקנה 12 לתקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים, והתפטרות שרואים אותה כפיטורים), מפורטות "הסיבות האחרות" בהן רואים התפטרותו של עובד לפי פסקה (3) לסעיף 8 לחוק כפיטורים: " (ג) ... אם העתיק מקום מגוריו עקב העברה בתפקיד של בן-זוגו המשרת בשירות צבאי על פי התחייבות לשירות קבע, והמרחק בין מקום מגוריו החדש לבין מקום מגוריו הקודם הוא 40 ק"מ לפחות ומקום מגוריו החדש רחוק יותר ממקום עבודתו מאשר מקום מגוריו הקודם; המרחקים לענין תקנת משנה זו יחושבו כאמור בתקנת משנה (א). (ד) ... אם העובד העתיק את מקום מגוריו למקום התנחלות או היאחזות שיאשרו לענין זה שר הבטחון ושר החקלאות וגר באותו מקום לפחות ששה חדשים רצופים. (ה) ... אם העתיק מקום מגוריו עקב העברה בתפקיד של בן-זוגו המשרת במשטרת ישראל או בשירות בתי הסוהר, והמרחק בין מקום מגוריו החדש לבין מקום מגוריו הקודם הוא לפחות 40 ק"מ ומקום מגוריו החדש רחוק יותר ממקום עבודתו מאשר מקום מגוריו הקודם; המרחקים לענין תקנת משנה זו יחושבו כאמור בתקנת משנה (א). (ו) ... אם העתיק מקום מגוריו עקב הצטרפותו לבן זוגו היוצא לתקופה העולה על ששה חדשים לחוץ לארץ בשליחות המדינה, ההסתדרות הציונית העולמית - הסוכנות היהודית לארץ-ישראל, קרן קיימת לישראל או קרן היסוד - המגבית המאוחדת לישראל, והמעביד סירב לאשר לעובד חופשה שלא בשכר לתקופת השליחות כאמור. (ז) ... אם התפטר מעבודתו עקב גירושיו והעתיק מקום מגוריו ליישוב בישראל המרוחק 40 ק"מ לפחות ממקום מגוריו הקודם, ובלבד שגר ביישוב כאמור ששה חדשים לפחות; המרחקים לענין תקנת משנה זו יחושבו כאמור בתקנת משנה (א). (ח) ... אם התפטר מעבודתו והעתיק מקום מגוריו עקב הצטרפותו לבן זוג העובד בשירות המדינה או גוף ציבורי אחר שאישרה לענין זה הממשלה, ואשר היחידה שבה הועסק בן הזוג מועברת לירושלים על-פי החלטת הממשלה, והמרחק בין מקום מגוריו הקודם ובין ירושלים הוא 40 ק"מ לפחות. (ט) ... אם התפטר מעבודתו והעתיק מקום מגוריו עקב הצטרפותו לבן זוגו העובר למקום עבודה אחר ולמקום מגורים אחר בישראל הנמצאים לפחות ארבעים קילומטרים ממקום מגוריו הקודם, ובלבד שמקום מגוריו החדש של העובד רחוק יותר ממקום עבודתו ממקום מגוריו הקודם ושהעובד גר שישה חודשים לפחות במקום מגוריו החדש. " העתקת מקום מגורים לחו"ל, על מנת ללמוד רפואה באוניברסיטה, אינה מהווה סיבה שבה רואים התפטרותו של עובד כפיטורים. כלומר, התפטרותו זו של עמר לא תחשב כפיטורים. תשובה א.	

שאלה מספר 29. עמר, בן 40, נשוי + ילד בן 12. בת זוגו לא עובדת ואין לה כל הכנסה. שכרו החודשי הנוסף אחרי ניכויי חובה (עפ"י חיקוק) - 6,980 ₪. מעבידו של עמר קיבל ב-29/8/2011 צו עיקול על שכרו, עד לסכום של 12,480 ₪, בִּשְׂל חוב לעירייה. מהו הסכום שיעוקל משכרו של עמר, לפי חוק הגנת השכר? א. 3,549 ₪ ב. 3,944 ₪ ג. 1,745 ₪ ד. 3,431 ₪	
פתרון	
	סעיפים רלוונטיים
חוק הגנת השכר - ס' 25 הסבר הפתרון לפי ס' 8(א) לחוק הגנת השכר, "משכר העבודה החדשי לא יהיה ניתן לעיקול, להעברה או לשעבוד סכום השווה לגימלה בשיעור הנקוב בטור ג' בתוספת השניה לחוק הבטחת הכנסה, תשמ"א-1981, שהיתה משתלמת בחודש שקדם לתשלום השכר לאותו עובד לפי הרכב משפחתו אילו היה זפאי לגימלה כאמור; היה הסכום האמור יותר מ-80% משכר העבודה החדשי, יקטן הסכום שאינו ניתן לעיקול, להעברה או לשעבוד כדי 80% משכר העבודה החדשי; לענין זה, "שכר העבודה החדשי" - שכר העבודה החדשי הנוטר אחרי ניכוי תשלום אשר המעביד חייב לנכותו משכר עבודה על פי חיקוק". לפי ס' 8(ב) לחוק הגנת השכר - "סעיף קטן (א) אינו חל על עיקול, העברה או שעבוד לשם תשלום מזונות". הסכום שיש לעקל לפי צו העיקול (12,480 ₪) לא נועד לתשלום מזונות. לפיכך, הוראות ס' 8(א) חלות עליו. לפי טור ג' בתוספת השניה לחוק הבטחת הכנסה, הסכום שלא ניתן לעקל משכר עבודתו של עמר, ש"הרכב משפחתו" הוא "שני בני זוג שעמם ילד", הוא "43.5% מהסכום הבסיסי", כלומר 3,549 ₪ (סכום מעוגל): $3,549 = 8,158 \times 43.5\%$ סכום זה אינו גבוה מ-80% משכר העבודה החודשי של עמר: $5,584 = 6,980 \times 80\% > 3,549$ לפיכך, הסכום שיעוקל משכרו של עמר - 3,431 ₪ = [12,480 החוב ; 3,549 = 3,431 לא ניתן לעקל - שכר אחרי ניכויי חובה] תשובה ד.	

שכרה של ענת מְשֻׁתָּלָם לה על בסיס של חודש. ב-1/3/2011, בתום 10 חודשי עבודה, פוטר מעבודתה. לכמה ימי הודעה מוקדמת, לפי חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, זכאית ענת? א. 25 ימים. ב. 10 ימים. ג. 16 ימים. ד. 0 ימים.	שאלה מספר 30.
פתרון	
חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות - ס' 1, ס' 3. חוק פיצויי פיטורים - ס' 12.	סעיפים רלוונטיים
לְפִי ס' 1 לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות: בחוק זה - "חוק פיצויי פיטורים" - חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963; "עובד במשכורת", "עובד בשכר" - כהגדרתם בסעיף 12 לחוק פיצויי פיטורים; לְפִי ס' 12 לחוק פיצויי פיטורים - "עובד במשכורת" - עובד שעיקר גמול עבודתו, משתלם על בסיס של חודש או של תקופה ארוכה יותר; "עובד-בשכר" - עובד שאינו עובד במשכורת. שכרה של ענת מְשֻׁתָּלָם על בסיס של חודש. לְפִיכָן, ענת היא "עובדת במשכורת". ענת פוטר בתום 10 חודשי עבודה. לְפִי ס' 3 לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות - " עובד במשכורת זכאי להודעה מוקדמת לפיטורים, כמפורט להלן: (1) במהלך ששת חודשי עבודתו הראשונים - של יום אחד בשל כל חודש עבודה; (2) במהלך התקופה החל בחודש השביעי לעבודתו עד תום שנת עבודתו הראשונה - של 6 ימים, בתוספת של יומיים וחצי בשל כל חודש עבודה בתקופה האמורה; (3) לאחר שנת עבודתו הראשונה - של חודש ימים. לפיכך, לְפִי חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, על המעביד לתת לענת הודעה מוקדמת לפיטוריה של 16 ימים. $16 \text{ ימים} = 2.5 \text{ ימים בשל כל חודש} \times 4 \text{ חודשי עבודה} + 1 \text{ יום בשל כל חודש} \times 6 \text{ חודשי עבודה}$ תשובה ג.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 31.

עמר, עובד בשכר (שעתי), התחיל לעבוד ב-1/6/2011 כפקיד בחברת השקעות. שבוע העבודה של עמר, במקום עבודתו, הוא בן 5 ימים (ימים א'-ה'). [עמר לא עובד בחגי ישראל].
להלן רשימת אירועים באוקטובר 2011, מתוך דו"ח הנוכחות של עמר -

7/10/11	יום ו	עָרַב יום הכיפורים	היום הפנוי / יום מנוחה (עמר לא עבד)
8/10/11	שבת	יום הכיפורים	עמר לא עבד
9/10/11	יום א		עמר עבד
12/10/11	יום ד	עָרַב סוכות	עמר נִעְדָּר ללא סיבה מוצדקת וללא הסכמת המעביד
13/10/11	יום ה	חג סוכות	עמר לא עבד
14/10/11	יום ו	חול-המועד סוכות	היום הפנוי / יום מנוחה (עמר לא עבד)
19/10/11	יום ד	עָרַב שְׁמִחַת תּוֹרָה	עמר נִעְדָּר עקב מחלה [מסר אישור מחלה]
20/10/11	יום ה	שְׁמִחַת תּוֹרָה (סוכות - חג 2)	עמר לא עבד
21/10/11	יום ו		היום הפנוי / יום מנוחה (עמר לא עבד)

אם, לְמַעַט הימים שלעיל, עמר לא הִחְסִיר ימי עבודה ב-10/2011, בְּעֵד כמה ימי חג על המעביד לשלם לו דמי חגים בתלוש 10/2011 ?

- א. 1 ימי חג.
- ב. 2 ימי חג.
- ג. 0 ימי חג.
- ד. 3 ימי חג.

פתרון

צו הרחבה - הסכם מסגרת

סעיפים רלוונטיים

הסבר הפתרון

לפי סעיף 7 לצו הרחבה - הסכם מסגרת:
" 7. דמי חגים

א. עובד לאחר 3 חודשי עבודה במקום העבודה שלא נעדר מהעבודה סמוך ליום החג (יום לפני החג ויום אחרי החג), אלא בהסכמת המעביד, יהיה הזכאי לתשלום מלא בעבור 9 ימי חג (2 ימי ראש השנה, יום הכיפורים, 2 ימי סוכות, 2 ימי פסח, חג שבועות ויום העצמאות).

עובד לא יהיה זכאי לימי חג החלים בשבת.

ב. עובד חודשי לא יהיה זכאי לתשלום נפרד עבור ימי חג. "

עמר הוא עובד בשכר (שעתי) העובד במקום עבודתו יותר משלושה חודשים. לפיכך, הוא זכאי לדמי חגים.

באוקטובר 2011 חלו 3 ימי חג - יום הכיפורים ושני ימי חג סוכות.

יום הכיפורים חל בשבת. לפיכך, עמר לא זכאי לדמי חגים בִּשְׁל יום חג זה.

ביום שלפני חג הסוכות עמר נִעְדָּר ללא אישור או הִצְדָּקָה וללא הסכמת המעביד. בנסיבות אלו, עמר לא זכאי לדמי חגים בְּעֵד יום חג זה.

עמר נעדר מעבודתו יום לפני שְׁמִחַת תּוֹרָה (סוכות - חג 2). ברם, מאחר שנעדר עקב מחלה (מסר אישור מחלה) ביום זה, היעדרותו נחשבת כהעדרות בהסכמת המעביד.

גם היעדרותו של עמר ביום שאחרי חג שְׁמִחַת תּוֹרָה היתה "בהסכמת המעביד", שכן זו ניתנה מראש, עת שיום זה, יום ו', נקבע כ"יום פנוי" או כאחד מימי המנוחה השבועית במקום העבודה.

לפיכך, עמר זכאי לדמי חגים בְּעֵד יום חג שְׁמִחַת תּוֹרָה.

לסיכום, עמר זכאי לדמי חגים בעד יום חג אחד (שְׁמִחַת תּוֹרָה) בתלוש 10/2011.

תשובה א.

שאלה מספר 32. ענת, בת ה-20, מועסקת במשרה מלאה. גמול עבודתה משתלם לה על בסיס של חודש. במקום עבודתה נהוגה משרה מלאה בהיקף 172 שעות בחודש. ב-9/2011 עבדה עבודה מלאה ולא נעדרה. מהו שכר העבודה המזערי, המובא בחשבון לענין שכר מינימום, שעל המעביד לשלם לה בעד חודש 9/2011, כדי לעמוד בהוראות חוק שכר מינימום? א. ₪ 4,100.00 ב. ₪ 3,560.38 ג. ₪ 3,791.40 ד. ₪ 3,850.18	
פתרון	
	סעיפים רלוונטיים
חוק שכר מינימום - ס' 2. הסבר הפתרון לפי ס' 2(א) לחוק, "עובד שמלאו לו 18 שנים (להלן – עובד) המועסק במשרה מלאה, כנהוג במקום עבודתו, זכאי לקבל ממעבידו שכר עבודה שלא יפחת משכר המינימום לחודש, שכר המינימום היומי או שכר המינימום לשעה, הכל לפי הענין". ענת מועסקת במשרה מלאה, כנהוג במקום עבודתה (172 שעות), וגמול עבודתה משתלם לה על בסיס של חודש. ב-9/2011 לא נעדרה מעבודתה. לפיכך, היא זכאית לקבל ממעבידה, בעד חודש זה, שכר עבודה שלא יפחת משכר המינימום לחודש - ₪ 4,100. תשובה א.	

שאלה מספר 33. ענת, עובדת בהיקף משרה של 60%, התחילה לעבוד אצל מעבידה הפרטי ב-1/6/1992. על ענת ועל מעבידה חלות הוראות צו ההתחב"ה בדבר תשלום דמי הבראה. המעביד משלם דמי הבראה בכל חודש. בתלוש 7/2011 משלם המעביד דמי הבראה בֶּעֶד חודש 7/2011 (כלומר בעד התקופה שמ-1/7/2011 ועד 31/7/2011). אם מחיר יום הבראה הוא 365 ₪, לפי צו ההרחבה הנ"ל, מהו סכום דמי הבראה המגיע לענת בתלוש 7/2011? א. 182.50 ₪ ב. 273.75 ₪ ג. 164.25 ₪ ד. 304.17 ₪	
פתרון	
ההסכם הקיבוצי הכללי בדבר תשלום דמי הבראה וצו ההרחבה.	סעיפים רלוונטיים
בתלוש 7/2011 ענת זכאית לדמי הבראה בֶּעֶד חודש 7/2011 (כלומר בעד התקופה שמ-1/7/2011 ועד 31/7/2011). חודש זה מהווה חלק משנת העבודה ה-20 של ענת (שהתחילה ב-1/6/2011 ומסתיימת ב-31/5/2012). בֶּשָׁל שנת העבודה ה-20 יש לשלם לעובד 10 ימי הבראה. לעובדים במשרה חלקית תשלום קצובת הבראה באופן יחסי לחלקיות המשרה. לפיכך, יש לשלם לענת, בתלוש 7/2011, קצובת הבראה בשל חודש אחד כדלהלן: 182.50 ₪ = 60% חלקיות המשרה × 1 / 12 חודשים בשנת העבודה × 10 ימי הבראה × 365 תעריף תשובה א.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 34. שבוע עבודתו של עמר, במקום עבודתו, הוא בן 5 ימים (א'ה'). החל ב-3/1/11 (יום ב') ועד (כולל) 5/1/11 (יום ד') עמר נעדר מעבודתו (נמסרה הודעה למעביד). כשחזר לעבודה ב-6/1/11 בבוקר, מסר למעבידו הצהרה חתומה בידו (כמתחייב בתקנות הרלוונטיות), לפיה נעדר לצורך נוכחות בלידה של בת זוגו ענת. לפי ההצהרה ולפי האישור הרפואי שצורף אליה, תחילת הופעתם של צירי הלידה היתה ב-2/1/11 בשעה 21:00 ומועד תום הלידה היה ב-4/1/11 בשעה 23:55. בנתונים שלעיל, כמה ימי היעדרות זכאי עמר לזקוף על חשבון תקופת המחלה הצבורה שלו, לצורך נוכחות בלידה זו של בת זוגו ענת, לפי החוק הרלוונטי ותקנותיו, אם ידוע שתקופת המחלה הצבורה שלו היא 90 ימים? א. יום אחד. ב. 7 ימים. ג. 3 ימים. ד. 2 ימים.	
פתרון	
סעיפים רלוונטיים חוק דמי מחלה (היעדרות עקב הריון ולידה של בת זוג). תקנות דמי מחלה (כללים בדבר היעדרות עובד עקב הריון ולידה של בת זוג). חוק דמי מחלה. תקנות דמי מחלה (נהלים לתשלום דמי מחלה) - תק' 1.	
הסבר הפתרון לפי ס' 1 לחוק דמי מחלה (היעדרות עקב הריון ולידה של בת זוג): "עובד זכאי לזקוף עד שבעה ימים בשנה של היעדרות, בהתאם לכללים שקבע שר העבודה והרווחה, בשל טיפולים או בדיקות הקשורים להריון בת זוגו, או בשל לידה של בת זוגו, על חשבון תקופת המחלה הצבורה שלו". לפי תקנות דמי מחלה (כללים בדבר היעדרות עובד עקב הריון ולידה של בת זוג): 1. "עובד המבקש לזקוף לתקופת המחלה הצבורה שלו את ימי היעדרותו מעבודתו, לפי סעיף 1 לחוק, ימסור הודעה למעבידו בהצהרה חתומה בידו, לפי הטופס שבתוספת. 2. להודעה כאמור בתקנה 1 יצרף העובד אישור מאת הרופא המטפל בבת הזוג בדבר טיפולים או בדיקות של בת הזוג הקשורים להריון ומועדיהם, או בדבר הלידה של בת הזוג ומועדה, לפי הענין, והכל בהתאם להוראות תקנה 4; לענין זה, "הרופא המטפל" - לרבות רופא מחליף. 3. כל עוד לא מסר העובד את המסמכים האמורים בתקנות 1 ו-2 לא יראו בהיעדרותו היעדרות מהעבודה המזכה לפי סעיף 1 לחוק. 4. היעדרות עובד מן העבודה יראו כהיעדרות מזכה לפי סעיף 1 לחוק, אם היא היעדרות לצורך אחד מאלה: (1) ... (2) ... (3) נוכחות בלידה; לענין זה, "לידה" - מתחילת הופעתם של צירי לידה ועד 24 שעות מתום הלידה." תחילת הופעתם של צירי הלידה היתה ב-2/1/11 בשעה 21:00. עמר נעדר מעבודתו החל ב-3/1/11, כלומר, לאחר הופעתם של צירי הלידה. מועד תום הלידה היה ב-4/1/11 בשעה 23:55. עמר זכאי היה להיעדר עד תום 24 שעות מתום הלידה. 3 ימי היעדרותו של עמר (3/1/2011, 4/1/2011 ו-5/1/2011) נכללו בתקופה שבין תחילת הופעתם של צירי הלידה ועד 24 שעות מתום הלידה. עמר מסר למעבידו הצהרה חתומה כמתחייב בתקנות וצירף אישור רפואי כנדרש. לפיכך, הוא זכאי לזקוף 3 ימים אלו, בהם נעדר, על חשבון תקופת המחלה הצבורה שלו (העומדת על 90 ימים). תשובה ג.	

שאלה מספר 35. עמר נוסע בכל יום ברכבו הפרטי מביתו לעבודה ובחזרה לביתו. לפי הקפס עבודתו, במקום דמי נסיעות לעבודה ובחזרה בתחבורה ציבורית, הוא מקבל דמי השתתפות בהחזקת רכב, בסך של 525 ₪ בחודש. מחיר נסיעה באוטובוס בין ביתו לעבודתו - 7.90 ₪ לכל כיוון. מחיר כרטיס "חופשי חודשי" הכולל את אזור מגוריו ואת מקום עבודתו - 286 ₪. בחודש 11/2011 עמר עבד 25 ימים בפועל. אם שיעור החזר הוצאות הנסיעה המרבי לפי ס' 2 לצו ההרחבה בדבר השתתפות המעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה הוא 24.40 ₪ ליום עבודה, מהו סכום דמי הנסיעות שעל המעביד לשלם לעמר בגין חודש 11/2011, בנוסף על דמי ההשתתפות בהחזקת הרכב? א. 395 ₪ ב. 286 ₪ ג. 0 ₪ ד. 85 ₪	
פתרון	
חוק הסכמים קיבוציים - ס' 20, ס' 22, ס' 30. צו ההרחבה בדבר השתתפות המעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה.	סעיפים רלוונטיים
לכאורה, הזכות לקצובת נסיעה, מכוח צו ההרחבה באה לשפות את העובד רק על נסיעה מביתו לעבודה וממנה, היא חלק מחוזה העבודה האינדיבידואלי שבין העובד לבין המעביד, וזכות זאת אינה ניתנת לויתור. עם זאת, אין מניעה לכך שהסכם עבודה אישי יכול הוראה שונה מזו שבהסכם קיבוצי או צו הרחבה, ככל שההוראה השונה מטביה עם העובד ומעניקה לו תנאים טובים יותר. בעוד שקצובת הנסיעה מכוח צו ההרחבה האמור באה לשפות את העובד רק על נסיעה מביתו לעבודה ובחזרה, דמי ההשתתפות בהחזקת הרכב, בסכום קבוע, יכולים לשמש הן לאותה מטרה והן למטרות נוספות. כלומר, מבחינה מהותית, דמי ההשתתפות בהחזקת הרכב כוללים בתוכם גם השתתפות בהוצאות נסיעתו של העובד לעבודה וממנה. לפיכך, ניתן לומר שדמי ההשתתפות בהחזקת הרכב אינם נופלים מבחינה מהותית מדמי הנסיעות ולפחות שווים להם. גם מבחינת המידה, דמי ההשתתפות בהחזקת הרכב ששולמו לעמר, עולים על דמי הנסיעות שהיו משתלמים לו מכוח צו ההרחבה. בעוד שלפי צו ההרחבה היה המעביד יוצא ידי חובתו אם היה משלם לעמר סך של 286 ₪ (מחיר כרטיס "חופשי חודשי" הכולל את אזור מגוריו ואת מקום עבודתו של עמר), דמי ההשתתפות בהחזקת הרכב, המשתלמים לעמר בפועל, עומדים על סך של 525 ₪ בחודש. מאחר שההוראה הנוגעת לתשלום דמי ההשתתפות בהחזקת הרכב מטביה עם עמר ומעניקה לו תנאים טובים יותר ביחס להוראה בצו ההרחבה האמור, המעביד לא חייב לשלם לעמר כל סכום נוסף שהוא, בגין הוצאות נסיעה לעבודה ובחזרה. ר' לעניין: דב"ע (ארצי) לה/4-1 רשות הנמלים נ' יהונתן ברקת. עב (תי"א) 300678/99 גל ארז נ' נשואה זנקס בע"מ ונשואה זנקס ניהול השקעות בע"מ. תשובה ג.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 36. שבוע עבודתו של עמר (עובד בשכר), במקום עבודתו, הוא בן 6 ימים (א'-ו'). ביום א', בשבוע האחרון, התחיל לעבוד בשעה 4:00 בבוקר. ביום ב' התחיל לעבוד ב-4:30 בבוקר. בכל שאר הימים התחיל לעבוד בשעה 6:00 בבוקר. להלן סיכום שעות עבודתו בשבוע זה: <table border="1" data-bbox="119 313 1181 392"> <tr> <th>יום</th> <th>א'</th> <th>ב'</th> <th>ג'</th> <th>ד'</th> <th>ה'</th> <th>ו'</th> <th>סה"כ</th> </tr> <tr> <td>שעות עבודה</td> <td>8</td> <td>10</td> <td>9</td> <td>5</td> <td>6</td> <td>11</td> <td>49</td> </tr> </table> אם השכר הרגיל לשעת עבודה של עמר הוא 56 ₪, מהו השכר שיש לשלם לו בעד שעות עבודתו בשבוע זה, לפי הוראות חוק שעות עבודה ומנוחה? א. לא פחות מ-2,912 ₪ ב. לא פחות מ-2,842 ₪ ג. לא פחות מ-2,856 ₪ ד. לא פחות מ-2,884 ₪	יום	א'	ב'	ג'	ד'	ה'	ו'	סה"כ	שעות עבודה	8	10	9	5	6	11	49	פתרון חוק שעות עבודה ומנוחה - ס' 1, 2, 16, 18. צו הרחבה - הסכם מסגרת (2000). הסבר הפתרון לפי חוק שעות עבודה ומנוחה, לעובדים 6 ימים בשבוע - יום עבודה לא יעלה על 8 שעות עבודה. בעבודת לילה וביום שלפני המנוחה השבועית וביום שלפני חג שהעובד אינו עובד בו, בין על פי חוק ובין על פי הקצבם או נוהג, לא יעלה יום עבודה על שבע שעות עבודה ("תחום יום עבודה"). לפי צו ההרחבה בעניין קיצור שעות העבודה השבועיות, שבוע עבודה לא יעלה על ארבעים ושלוש שעות עבודה ("תחום שבוע עבודה"). עמר התחיל לעבוד ביום א' בשעה 4:00 בבוקר. פְּלוֹמֵר, שעתיים מתוך יום עבודתו היו בתחום השעות שבין 22:00 ובין 06:00. לפיכך, עמר עבד ביום זה ב"עבודת לילה" (שפירושה לפי חוק שעות עבודה ומנוחה - "עבודה ששתי שעות ממנה, לפחות, הן בתחום השעות שבין 22 ובין 06:00"). ביום זה לא יעלה יום עבודה על שבע שעות עבודה. יום ו' הוא היום שלפני המנוחה השבועית. גם ביום זה לא יעלה יום עבודה על שבע שעות עבודה. ביום ב' עמר התחיל לעבוד בשעה 4:30 בבוקר. פְּלוֹמֵר, רק שעה וחצי מתוך יום עבודתו היו בתחום השעות שבין 22:00 ובין 06:00. לפיכך, עמר לא עבד ביום זה ב"עבודת לילה". החישוב: <table border="1" data-bbox="271 1344 1181 1904"> <thead> <tr> <th>יום</th> <th>סה"כ שעות עבודה ביום</th> <th>שעות עבודה רגילות</th> <th>שעות עבודה רגילות</th> <th>מצטבר שעות רגילות בשבוע</th> <th>שעות נוספות</th> <th>שעות נוספות</th> <th>שעות נוספות</th> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>150%</td> <td>125%</td> <td></td> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>א</td> <td>8.00</td> <td>7.00</td> <td>7.00</td> <td>7.00</td> <td>-</td> <td>1.00</td> <td>1.00</td> </tr> <tr> <td>ב</td> <td>10.00</td> <td>8.00</td> <td>8.00</td> <td>15.00</td> <td>-</td> <td>2.00</td> <td>2.00</td> </tr> <tr> <td>ג</td> <td>9.00</td> <td>8.00</td> <td>8.00</td> <td>23.00</td> <td>-</td> <td>1.00</td> <td>1.00</td> </tr> <tr> <td>ד</td> <td>5.00</td> <td>5.00</td> <td>5.00</td> <td>28.00</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>ה</td> <td>6.00</td> <td>6.00</td> <td>6.00</td> <td>34.00</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>ו</td> <td>11.00</td> <td>7.00</td> <td>7.00</td> <td>41.00</td> <td>2.00</td> <td>2.00</td> <td>4.00</td> </tr> <tr> <td>סה"כ שעות</td> <td>49.00</td> <td>41.00</td> <td>41.00</td> <td></td> <td>2.00</td> <td>6.00</td> <td>8.00</td> </tr> <tr> <td>תעריף לשעה</td> <td></td> <td>₪ 56.00</td> <td></td> <td></td> <td>₪ 84.00</td> <td>₪ 70.00</td> <td></td> </tr> <tr> <td>תשלום</td> <td></td> <td>2,296.00</td> <td></td> <td></td> <td>₪ 168.00</td> <td>₪ 420.00</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> תשובה ד.	יום	סה"כ שעות עבודה ביום	שעות עבודה רגילות	שעות עבודה רגילות	מצטבר שעות רגילות בשבוע	שעות נוספות	שעות נוספות	שעות נוספות						150%	125%		א	8.00	7.00	7.00	7.00	-	1.00	1.00	ב	10.00	8.00	8.00	15.00	-	2.00	2.00	ג	9.00	8.00	8.00	23.00	-	1.00	1.00	ד	5.00	5.00	5.00	28.00	-	-	-	ה	6.00	6.00	6.00	34.00	-	-	-	ו	11.00	7.00	7.00	41.00	2.00	2.00	4.00	סה"כ שעות	49.00	41.00	41.00		2.00	6.00	8.00	תעריף לשעה		₪ 56.00			₪ 84.00	₪ 70.00		תשלום		2,296.00			₪ 168.00	₪ 420.00	
יום	א'	ב'	ג'	ד'	ה'	ו'	סה"כ																																																																																																		
שעות עבודה	8	10	9	5	6	11	49																																																																																																		
יום	סה"כ שעות עבודה ביום	שעות עבודה רגילות	שעות עבודה רגילות	מצטבר שעות רגילות בשבוע	שעות נוספות	שעות נוספות	שעות נוספות																																																																																																		
					150%	125%																																																																																																			
א	8.00	7.00	7.00	7.00	-	1.00	1.00																																																																																																		
ב	10.00	8.00	8.00	15.00	-	2.00	2.00																																																																																																		
ג	9.00	8.00	8.00	23.00	-	1.00	1.00																																																																																																		
ד	5.00	5.00	5.00	28.00	-	-	-																																																																																																		
ה	6.00	6.00	6.00	34.00	-	-	-																																																																																																		
ו	11.00	7.00	7.00	41.00	2.00	2.00	4.00																																																																																																		
סה"כ שעות	49.00	41.00	41.00		2.00	6.00	8.00																																																																																																		
תעריף לשעה		₪ 56.00			₪ 84.00	₪ 70.00																																																																																																			
תשלום		2,296.00			₪ 168.00	₪ 420.00																																																																																																			

שאלה מספר 37. שכרה של ענת מְשֻׁתָּלָם לה על בְּסִיס של חודש עבודה. משכורתה החודשית - 7,347 ₪. עָרָף שְׁעַת עבודה רגילה שלה - 39.50 ₪. לפי חוק שעות עבודה ומנוחה, אם ענת עבדה 3 שעות נוספות ביום שבת (יום המנוחה השבועית שלה), כמה על המעביד לשלם לה בעד 3 שעות נוספות אלו שבאותו יום? א. לא פחות מ-237.00 ₪ ב. לא פחות מ-265.63 ₪ ג. לא פחות מ-158.00 ₪ ד. לא פחות מ-217.25 ₪																																						
פתרון																																						
חוק שעות עבודה ומנוחה - ס' 16, ס' 17, ס' 18.	סעיפים רלוונטיים																																					
לפי ס' 16(א) לחוק שעות עבודה ומנוחה - " הועבד עובד שעות נוספות, ישלם לו המעביד בְּעֵד שתי השעות הנוספות הראשונות שבאותו יום שכר עבודה לא פחות מ-1¼ מהשכר הרגיל, ובעד כל שעה נוספת שאחריהן לא פחות מ-1½ מהשכר הרגיל..." לפי ס' 17 לחוק שעות עבודה ומנוחה - " (א) הועבד עובד בשעות המנוחה השבועית או בחלק מהן - (1) ישלם לו המעביד בְּעֵד שעות אלה שכר עבודה לא פחות מ-1½ משכרו הרגיל..."	הסבר הפתרון																																					
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="3">סכום לתשלום</th> <th rowspan="3">כמות שעות</th> <th colspan="4">חישוב תעריף לשעה</th> <th rowspan="3">סוג תשלום</th> </tr> <tr> <th colspan="2">סה"כ תשלום בעד כל שעה</th> <th rowspan="2">שיעור תוספת עבודה במנוחה השבועית</th> <th rowspan="2">שיעור תוספת שעות נוספות</th> </tr> <tr> <th>תעריף לשעה בש"ח</th> <th>שיעור התשלום ביחס לשכר רגיל לשעה</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>138.25 ₪</td> <td>2</td> <td>69.125 ₪</td> <td>175%</td> <td>50%</td> <td>25%</td> <td>39.50 ₪</td> <td>ש"נ ראשונה ושניה במנוחה שבועית</td> </tr> <tr> <td>79.00 ₪</td> <td>1</td> <td>79.00 ₪</td> <td>200%</td> <td>50%</td> <td>50%</td> <td>39.50 ₪</td> <td>ש"נ שלישית ואילך במנוחה שבועית</td> </tr> <tr> <td>217.25 ₪</td> <td>3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>סה"כ</td> </tr> </tbody> </table> לפיכך, על המעביד לשלם לענת, בְּעֵד 3 שעות נוספות אלו שעבדה במנוחה השבועית (יום שבת), סכום שלא יפחת מ-217.25 ₪. תשובה ד.	סכום לתשלום	כמות שעות	חישוב תעריף לשעה				סוג תשלום	סה"כ תשלום בעד כל שעה		שיעור תוספת עבודה במנוחה השבועית	שיעור תוספת שעות נוספות	תעריף לשעה בש"ח	שיעור התשלום ביחס לשכר רגיל לשעה	138.25 ₪	2	69.125 ₪	175%	50%	25%	39.50 ₪	ש"נ ראשונה ושניה במנוחה שבועית	79.00 ₪	1	79.00 ₪	200%	50%	50%	39.50 ₪	ש"נ שלישית ואילך במנוחה שבועית	217.25 ₪	3						סה"כ	
סכום לתשלום			כמות שעות	חישוב תעריף לשעה				סוג תשלום																														
				סה"כ תשלום בעד כל שעה		שיעור תוספת עבודה במנוחה השבועית			שיעור תוספת שעות נוספות																													
	תעריף לשעה בש"ח	שיעור התשלום ביחס לשכר רגיל לשעה																																				
138.25 ₪	2	69.125 ₪	175%	50%	25%	39.50 ₪	ש"נ ראשונה ושניה במנוחה שבועית																															
79.00 ₪	1	79.00 ₪	200%	50%	50%	39.50 ₪	ש"נ שלישית ואילך במנוחה שבועית																															
217.25 ₪	3						סה"כ																															

שאלה מספר 38. ענת פוטרה מעבודתה ב-31/10/2011. לעניין חוק חופשה שנתית, שנת 2011 היתה שנת עבודתה ה-10 אצל מעבידה ובמקום עבודתה. בשנה זו עבדה 212 ימים בפועל. אם זכויות החופשה השנתית של ענת נקבעות לפי חוק חופשה שנתית, מהו אורך החופשה השנתית לה היתה זכאית בעד שנת 2011? א. 24 ימים ב. 20 ימים ג. 23 ימים ד. 21 ימים	
פתרון	
חוק חופשה שנתית - ס' 1, ס' 3.	סעיפים רלוונטיים
לפי נתוני השאלה, לעניין חוק חופשה שנתית, שנת 2011 היתה שנת עבודתה ה-10 של ענת אצל מעבידה ובמקום עבודתה. אורך החופשה השנתית בפעם שנת העבודה ה-10 הוא 24 ימים. הקשר המשפטי בין ענת ומעבידה היה קיים בחלק משנת העבודה. בפועל, עבדה באותו חלק שנה 212 ימים. לפי ס' 3(ג)(2) לחוק, היה הקשר המשפטי שבין העובד ובין המעביד קיים בחלק משנת העבודה והעובד עבד בתוך אותו חלק שנה פחות מ- 240 ימים - יהיה מספר ימי החופשה חלק יחסי ממספר הימים שלפי סעיף 3(א) לחוק, כיחס מספר ימי העבודה בפועל אל המספר 240; חלק של יום חופשה לא יובא במנין. יחס מספר ימי העבודה בפועל אל המספר 240 הוא 0.88333. (212 / 240) הכפלת 24 ימים ב-0.88333 מניבה את התוצאה 21.2. חלק של יום חופשה לא יובא במנין. לפיכך, אורך החופשה השנתית לה זכאית ענת בעד שנת 2011 - 21 ימים. תשובה ד.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 39. עמר עובד במשכורת. שבוע עבודתו במקום עבודתו הוא בן 5 ימים (א'-ה'). זכותו לדמי מחלה נקבעת לפי חוק דמי מחלה. תקופת המחלה הצפויה שלו עומדת על 8 ימים. החל ביום ג' (2/8/11) ועד (כולל) יום ב' (8/8/11) עמר נעדר מעבודתו עקב מחלה (נמסרה הודעה למעביד). עמר חזר לעבודה ביום ג' (9/8/11) ומסר למעביד אישור מחלה פדיון. שכר העבודה שהיה זכאי לקבל בתקופת היעדרותו זו, אילו המשיך בעבודתו - 2,184 ₪ (312 ₪ בממוצע ליום). סכום זה נופה ממשכורתו החודשית בשל היעדרות. מהו, לפי חוק דמי מחלה, סך דמי המחלה שעל המעביד לשלם לעמר בתלוש 8/2011? א. 1,248 ₪ ב. 1,560 ₪ ג. 1,872 ₪ ד. 1,170 ₪																																														
פתרון																																														
חוק דמי מחלה - ס' 2, ס' 4, ס' 5.	סעיפים רלוונטיים																																													
לפי ס' 2(ב)(1) לחוק דמי מחלה - "לגבי עובד במשכורת - תהא תקופת המחלה כל ימי מחלתו, לרבות ימי מנוחה שבועית וחגים". תקופת המחלה: 7 ימים [החל ביום ג' (2/8/2011) ועד יום ב' (8/8/2011)] לפי נתוני השאלה, תקופת המחלה הצפויה של עמר עומדת על 8 ימים. דמי מחלה לפי החוק: 312 ₪ בממוצע ליום. החישוב: <table border="1" data-bbox="347 992 948 1397"> <thead> <tr> <th>תאריך</th> <th>יום בשבוע</th> <th>יום מחלה</th> <th>שיעור דמי מחלה</th> <th>דמי מחלה לתשלום</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>02/08/11</td> <td>יום ג</td> <td>1</td> <td>אין</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>03/08/11</td> <td>יום ד</td> <td>2</td> <td>50%</td> <td>156 ₪</td> </tr> <tr> <td>04/08/11</td> <td>יום ה</td> <td>3</td> <td>50%</td> <td>156 ₪</td> </tr> <tr> <td>05/08/11</td> <td>יום ו</td> <td>4</td> <td>100%</td> <td>312 ₪</td> </tr> <tr> <td>06/08/11</td> <td>שבת</td> <td>5</td> <td>100%</td> <td>312 ₪</td> </tr> <tr> <td>07/08/11</td> <td>יום א</td> <td>6</td> <td>100%</td> <td>312 ₪</td> </tr> <tr> <td>08/08/11</td> <td>יום ב</td> <td>7</td> <td>100%</td> <td>312 ₪</td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="text-align: center;">סה"כ</td> <td>1,560 ₪</td> </tr> </tbody> </table> תשובה ב.	תאריך	יום בשבוע	יום מחלה	שיעור דמי מחלה	דמי מחלה לתשלום	02/08/11	יום ג	1	אין	-	03/08/11	יום ד	2	50%	156 ₪	04/08/11	יום ה	3	50%	156 ₪	05/08/11	יום ו	4	100%	312 ₪	06/08/11	שבת	5	100%	312 ₪	07/08/11	יום א	6	100%	312 ₪	08/08/11	יום ב	7	100%	312 ₪	סה"כ				1,560 ₪	הסבר הפתרון
תאריך	יום בשבוע	יום מחלה	שיעור דמי מחלה	דמי מחלה לתשלום																																										
02/08/11	יום ג	1	אין	-																																										
03/08/11	יום ד	2	50%	156 ₪																																										
04/08/11	יום ה	3	50%	156 ₪																																										
05/08/11	יום ו	4	100%	312 ₪																																										
06/08/11	שבת	5	100%	312 ₪																																										
07/08/11	יום א	6	100%	312 ₪																																										
08/08/11	יום ב	7	100%	312 ₪																																										
סה"כ				1,560 ₪																																										

שאלה מספר 40.					
ענת עבדה ברציפות אצל 2 מעבידים שונים במקומות עבודה שונים (שלא היה ביניהם כל קשר):					
מעביד	תקופת עבודה	שכר קובע לפיצויי פיטורים	הקף משך הפרשה לפיצויים בקרן הפנסיה	שיעור הפרשה לפיצויים בקרן הפנסיה	פיצויי פיטורים שנצברו בקרן הפנסיה "עמר", בגין כל מעביד ותקופת עבודה
א'	31/5/09 - 1/6/08	3,850 ₪	100%	8.33%	4,515 ₪
ב'	30/9/11 - 1/6/09	7,980 ₪	100%	8.33%	17,169 ₪
כאשר פוטרה ממעביד א', ביקשה "רצף זכויות פיצויים" (פקיד השומה אישר את הרצף). לפי הסכם העבודה שחל על הצדדים, תשלומי מעביד ב' למרכיב הפיצויים בקרן הפנסיה יבואו על חשבון פיצויי פיטורים המגיעים לענת. ב-30/9/2011 ענת פוטרה מעבודתה אצל מעביד ב'. מהו סכום פיצויי הפיטורים שעל מעביד ב' להשלים לענת לפי חוק פיצויי פיטורים? (סכום מקורב) א. 4,856 ₪ ב. 786 ₪ ג. 0 ₪ ד. 1,451 ₪					
פתרון					
סעיפים רלוונטיים					
חוק פיצויי פיטורים - ס' 1(א), ס' 12(א), ס' 14					
הסבר הפתרון					
תקופת עבודה אצל מעביד ב' - שנתיים וארבעה חודשים (28 חודשים). מאחר שהשלימה שנת עבודה רצופה אצל מעביד ב' ופוטרה, ענת זכאית לקבל ממנו פיצויי פיטורים. לפי הסכם העבודה שחל על הצדדים, תשלומי מעביד ב' לפיצויי פיטורים באים על חשבון פיצויי הפיטורים המגיעים לענת. החישוב (מקורב): חבות פיצויי פיטורים של מעביד ב': $18,620 ₪ = (28/12) \times 7,980$ שכר קובע פיצויים שנצברו בקרן הפנסיה "עמר": <u>17,169 ₪</u> בגין תקופת עבודה אצל מעביד ב' סכום הפיצויים שעל מעביד ב' להשלים: <u>1,451 ₪</u> הרחבת הסבר הפתרון: רצף זכויות הפיצויים רלוונטי לחישוב הפטור לפי ס' 9(א) לפקודת מס הכנסה, אך אינו משפיע על חבות פיצויי הפיטורים של מעביד ב' לפי חוק פיצויי פיטורים. תשובה ד.					

ביטוח לאומי

שכר 9/2011 של ענת, אצל מעבידה היחיד, הורכב מהסכומים הבאים : 1. שכר משולב 68,583 ₪ 2. פרמיה חודשית 1,249 ₪ 3. שווי מתנות 534 ₪ 4. שווי רכב צמוד 3,590 ₪ מהו שכרה של ענת בחודש 9/2011 החייב בדמי ביטוח לאומי? א. 73,956 ₪ ב. 73,422 ₪ ג. 69,832 ₪ ד. 70,336 ₪	שאלה מספר 41.
פתרון	
חוק הביטוח הלאומי - ס' 344, ס' 348. תקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח), התשנ"ה-1995 – תק' 2. ס' 2(2) לפקודת מס הכנסה.	סעיפים רלוונטיים
הסבר הפתרון לפי ס' 344(א) לחוק הביטוח הלאומי - "יראו כהכנסתו החודשית של עובד את הכנסתו בְּעַד החודש שקדם ל- 1 בחודש שבו חל מועד התשלום, מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה..." לפי סעיף 2(2)(א) לפקודת מס הכנסה, "הכנסת עבֹדָה" היא : " השתכרות או ריווח מעבודה; כל טובת הנאה או קצובה שניתנו לעובד ממעבידו; תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, לְרִבּוֹת תשלומים בְּשֵׁל החזקת רכב או טלפון, נסיעות לחוץ לארץ או רכישת ספרות מקצועית או ביגוד, אֲדָךְ לְמַעַט תשלומים פְּאָמֹר המותרים לעובד כהוצאה; שווי של שימוש ברכב או ברדיו טלפון נייד שהועמד לרשותו של העובד; והכל - בִּין שניתנו בכסף וּבִין בשווה כסף, בִּין שניתנו לעובד במישרין או בעקיפין או שניתנו לאחר לטובתו; " לפי תקנה 2 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח), "לא ישולמו דמי ביטוח מהכנסת עובד הפטורה ממס לפי הפקודה למעט הכנסה לפי סעיף 9(5), (11) ו-12(12) לפקודה. כל הסכומים שנכללו בתלוש 9/2011 של ענת (שכר משולב, פרמיה חודשית, שווי מתנות ושווי רכב צמוד) מהווים הכנסה לפי ס' 2(2) לפקודה, ולא נקבע בהנחיות המוסד לביטוח לאומי שהם פְּטוּרִים מדמי ביטוח. שכר 9/2011 של ענת, כולל שווי טובות ההנאה: $68,583 + 1,249 + 534 + 3,590 = 73,956$ ₪ יחד עם זאת, השכר החייב בדמי ביטוח לא יעלה על ההכנסה המרבית לענין דמי ביטוח. השכר החייב בדמי ביטוח: $73,956 ; 73,422$ (ההכנסה המקבילית לענין ד. ב.) Min תשובה ב.	

שאלה מספר 42. עמר התחיל לעבוד אצל מעסיקו ב-1/5/2011. שכרו החודשי הרגיל - 5,600 ₪. בתלוש 11/2011 קיבל ממעסיקו, בְּנוֹסָף לשכרו החודשי הרגיל, מְעַנְק מְיוֹחָד (חד-פעמי) בסך של 1,512 ₪. מָהי הכנסתו של עמר לְצוּרְךָ חישוב דמי ביטוח לאומי בְּעַד חודש 11/2011 ? א. 5,726 ₪ ב. 7,112 ₪ ג. 5,852 ₪ ד. 5,816 ₪	
פתרון	
תקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח)	סעיפים רלוונטיים
הסבר הפתרון לְפִי תקנה 1 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח), "תשלום נוסף" הוא "שכר הניתן לעובד בְּנוֹסָף לשכר החודשי הרגיל, לְרַבּוֹת תשלומים שניתנו כבונוס או כמענק השתתפות ברווחי המעביד ולְמַעַט הפרשים". לְפִי התקנה שלעיל, המענק המיוחד (החד-פעמי) ששולם לעמר, הוא "תשלום נוסף". לְפִי תקנה 5 לתקנות, על תשלום נוסף יחולו, לְעִנְיַן תשלום דמי ביטוח, הוֹרָאוֹת אלה: " (1) אם שיעורו 25% או יותר מהשכר החודשי הרגיל של עובד יחולק לשנים עשר, והסכום המתקבל מהחלוקה האמורה יצורף לשכר החודש שבו שולם ולשכר כל אחד מאחד עשר החודשים שקדמו לו; תשלום נוסף כאמור, ששולם לעובד שעבד אצל מעבידו פחות מאחד עשר החודשים שקדמו לחודש שבו שולם, יחולק במספר החודשים שבהם עבד העובד אצל אותו מעביד (להלן - חודשי העבודה הקודמים), והסכום המתקבל מהחלוקה האמורה יצורף לשכר החודשי הרגיל בְּעַד כל אחד מחודשי העבודה הקודמים". (2) אם שיעורו נמוך מ-25% מהשכר החודשי הרגיל, יצורף לשכר החודשי הרגיל בחודש שבו שולם. " שיעורו של "התשלום הנוסף" שקיבל עמר הוא 27% מהשכר החודשי. $(1,512 / 5,600 = 27\%)$ מאחר ששיעורו של "התשלום הנוסף" אינו נמוך מ-25% מהשכר החודשי הרגיל, יחולו עליו, לְעִנְיַן תשלום דמי ביטוח, הוראות תקנה 5(1) שלעיל. עמר עבד אצל מעסיקו 7 חודשים, כלומר פחות מאחד עשר חודשים שקדמו לחודש שבו שולם "התשלום הנוסף". לפיכך, "התשלום הנוסף" יחולק במספר החודשים שבהם עבד אצל אותו מעביד (להלן - חודשי העבודה הקודמים), והסכום המתקבל מהחלוקה האמורה יצורף לשכר החודשי הרגיל בְּעַד כל אחד מחודשי העבודה הקודמים. הכנסתו של עמר לְצוּרְךָ חישוב דמי ביטוח לאומי בְּעַד חודש 11/2011 - ₪ 5,816 = (7 חודשים שבהם עמר עבד אצל אותו מעביד / 1,512 התשלום הנוסף) + 5,600 השכר הרגיל תשובה ד.	

שאלה מספר 43. עמר, בן ה-30, מקבל מהמוסד לביטוח לאומי קצבת נכות פלילית יציבה בשיעור 100% ועובד כשכיר אצל שני מעסיקים. שכר 12/2011 של עמר אצל כל אחד מהם: 1. מעסיק עיקרי - 2,750 ₪. 2. מעסיק משני - 2,680 ₪. עמר לא עשה תיאום דמי ביטוח, ומעסיקו המשני לא ערך עבורו תיאום כזה. מהו סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי על ידי שני מעסיקיו, בגין שכר 12/2011 של עמר? א. 239.88 ₪ ב. 605.19 ₪ ג. 427.48 ₪ ד. 254.62 ₪	
פתרון	
סעיפים רלוונטיים חוק הביטוח הלאומי - פרק ט"ו - דמי ביטוח. תקנות הביטוח הלאומי (תשלום וניכוי דמי ביטוח משכר מבוטח העובד אצל מעבידים שונים). תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים).	
הסבר הפתרון לפי תקנה 2 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום וניכוי דמי ביטוח משכר מבוטח העובד אצל מעבידים שונים) - מעביד שתקנה 5(א) או (ה)1 לתקנות הניכוי חלות לגביו, ינכה דמי ביטוח בשיעור מלא גם מחלק השכר של העובד, שאינו עולה על 60% השכר הממוצע, כאמור בסעיף 342(ה)3 לחוק הביטוח הלאומי. "תקנות הניכוי" הן תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים), התשנ"ג-1993. על המעסיק המשני חלה תקנה 5(א) ל"תקנות הניכוי" (מעביד המשלם לעובד משכורת חלקית, או משכורת בעד משרה נוספת שעליה הצהיר העובד בטופס 101, או משכורת כאשר העובד לא מילא טופס 101 או שלא מילא את הסעיף העוסק בפרטים על הכנסות אחרות, ינכה ממנה בעת התשלום מס בשיעור המרבי). עמר לא מסר למעביד אישור תיאום דמי ביטוח. כמו כן, לא בוצע תיאום דמי ביטוח בידי מעסיקו המשני. לפיכך, לא חלות לגבי עמר הוראות תקנה 3 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום וניכוי דמי ביטוח משכר מבוטח העובד אצל מעבידים שונים). לפיכך, על המעסיק המשני לנכות מעמר דמי ביטוח בשיעור מלא גם מחלק שכרו, שאינו עולה על 60% השכר הממוצע. אצל המעסיק העיקרי: שכר חייב בִּדְמֵי ביטוח: $2,750 \text{ ₪} = (2,750 ; 73,422 \text{ ₪} \text{ הכנסה מְרֵבִית לענין ד.ב.}) \text{ min}$ $4,984 \text{ ₪}$ הכנסה מְרֵבִית לתשלום ד.ב. בשיעור המופחת $< 2,750 \text{ ₪}$ שכר החייב בד.ב. אצל המעסיק העיקרי סך דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות אשר ינוֹכָה משכרו של עמר בחודש זה אצל המעסיק העיקרי: $\underline{\underline{85.25 \text{ ₪}}} = 3.1\% \text{ ד.ב. בשיעור המופחת} \times 2,750$ חלק המעסיק בדמי הביטוח, שישלם המעסיק העיקרי: $\underline{\underline{10.45 \text{ ₪}}} = 0.38\% \times (2,750 ; 4,984 \text{ ₪} \text{ ההכנסה המְרֵבִית לתשלום ד.ב. בשיעור המופחת}) \text{ min}$ אצל המעסיק המשני: שכר חייב בִּדְמֵי ביטוח: $2,680 \text{ ₪} = (2,680 ; 73,422 \text{ ₪} \text{ הכנסה מְרֵבִית לענין ד.ב.}) \text{ min}$ סך דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות אשר ינוֹכָה משכרו של עמר בחודש זה אצל המעסיק המשני (ללא תיאום דמי ביטוח): $\underline{\underline{134.00 \text{ ₪}}} = 5.0\% \text{ ד.ב. בשיעור המלא} \times 2,680$ לפי ס' 342(ב) לחוק הביטוח הלאומי, "המעביד חייב בתשלום דמי ביטוח בעד עובדו; היה המבוטח עובד אצל מעבידים שונים ישלם כל אחד מהם את דמי הביטוח כאילו הוא בלבד היה מעבידו..." חלק המעסיק בדמי הביטוח, שישלם המעסיק המשני: $\underline{\underline{10.18 \text{ ₪}}} = 0.38\% \times (2,680 ; 4,984 \text{ ₪} \text{ ההכנסה המְרֵבִית לתשלום ד.ב. בשיעור המופחת}) \text{ min}$ סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי על ידי שני מעסיקיו, בגין שכר 12/2011 של עמר: $\underline{\underline{239.88 \text{ ₪}}} = 85.25 + 10.45 + 134.00 + 10.18$ תשובה א.	

שאלה מספר 44. ענת, בת ה-53, פנסיונרית בפרישה מוקדמת, פרשה מעבודתה (פרישה מוחלטת) ב-1/1/2011, והיא מקבלת בכל חודש פנסיה בסך של 7,400 ₪ ממעבידה לשעבר. לענת אין כל הכנסה אחרת שבעדה משתלמים דמי ביטוח. מהו סך דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות אשר יועברו למוסד לביטוח לאומי בגין הפנסיה בחודש 11/2011? א. 458.79 ₪ ב. 464.36 ₪ ג. 183.48 ₪ ד. 406.18 ₪	
פתרון	
חוק הביטוח הלאומי - פרק ט"ו - דמי ביטוח (בדגש על ס' 345ב). תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים).	סעיפים רלוונטיים
סכום הפנסיה החייב בדמי ביטוח: $\min(7,400; 7,400) = 7,400$ ₪ ; 7,400 ; 73,422 ההכנסה המרבית לענין ד.ב.) 60% השכר הממוצע (לענין דמי ביטוח בשיעור המופחת): 4,984 ₪. סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי בגין הפנסיה ב-11/2011: $4,984 \times 3.49\% + (7,400 - 4,984) \times 11.79\% = \underline{458.79}$ ₪ תשובה א.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 45. עמר, עובד בן 68 (יליד 1/1/1943), אינו מקבל קצבת זקנה מהמוסד לביטוח לאומי. בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הפְּאִים: א. לענין דמי ביטוח, עמר הוא עובד שמלאו לו 18 שנה וטרם הגיע ל"גיל הפרישה". ב. לענין דמי ביטוח, עמר הוא עובד בין "גיל הפרישה" ל"גיל הזכאות" לקצבת זקנה שאינו מקבל קצבת זקנה. ג. לענין דמי ביטוח, עמר הוא עובד מעל "גיל הזכאות" לקצבת זקנה שאינו מקבל קצבת זקנה. ד. לענין דמי ביטוח, עמר נחשב כעובד המקבל קצבת זקנה מהמוסד לביטוח לאומי.	
פתרון	
סעיפים רלוונטיים חוק הביטוח הלאומי - ס' 245, לוח א'1. טבלאות הביטוח הלאומי - שיעורי דמי ביטוח על פי סוגי העובדים והטורים בטופס 102.	
הסבר הפתרון "גיל הזכאות" לקצבת זקנה שאינו מותנה במבחן הכנסות הוא 70 שנים בגבר. " 245. (א) הגיל לקצבת זקנה הוא - (1) בגבר - שבעים שנים ואם הכנסתו בשנת מס אינה עולה על ההכנסה המרבית - גיל הפרישה ; (2) באשה - ... (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), אם עלתה הכנסתו של המבוטח על ההכנסה המרבית, תשולם לו קצבת זקנה לפי סעיף 244(א) ו-(ב) בניכוי 60% מהסכום העולה על ההכנסה המרבית, לפי דרכי חישוב וכללי עיגול שקבע השר, ובלבד שסכום הקצבה לאחר הניכוי לא יפחת מסכום השווה ל-10% מסכום הקצבה לפי סעיף 244(א); ואולם רשאי המבוטח לוותר על קצבה זו לתקופה שביקש. " גיל הפרישה לגבר שנולד במאי 1942 ואילך הוא 67 (לוח א'1). עמר אינו מקבל קצבת זקנה מהמוסד לביטוח לאומי. <u>לפיכך, לענין דמי ביטוח, עמר הוא עובד בין "גיל הפרישה" ל"גיל הזכאות" לקצבת זקנה שאינו מקבל קצבת זקנה.</u> תשובה ב.	

שאלה מספר 46. ענת, העובדת אצל מעבידה היחיד זה 3 שנים בְּרִצְיָפוֹת, קיבלה אישור מרופא נשים מומחה כי עֲלֶיהָ לְהִפְסִיק את עבודתה, לְצוֹרֵךְ שְׁמִירַת הָרִיוֹן, למשך 30 ימים רצופים החל ב-1/10/2011. הכנסתה של ענת, החייבת בדמי ביטוח, בשלושה החודשים שקדמו ל-1/10/2011 : <table border="1" data-bbox="339 311 956 389"> <thead> <tr> <th>חודש</th> <th>7/2011</th> <th>8/2011</th> <th>9/2011</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>הכנסה</td> <td>₪ 8,237</td> <td>₪ 7,808</td> <td>₪ 9,695</td> </tr> </tbody> </table> [למען הסר ספק, לא משולם לענת תשלום בעד תקופת שמירת ההריון מגוף אחר, וענת לא מעדיפה לוותר על הגמלה, לנצל את ימי המחלה ולקבל את תמורתם מהמעסיק שלה]. מהו סכום הגמלה לשמירת הריון שזכאית ענת לקבל מהמוסד לביטוח לאומי? א. 8,102 ₪ ב. 8,580 ₪ ג. 8,260 ₪ ד. 6,435 ₪	חודש	7/2011	8/2011	9/2011	הכנסה	₪ 8,237	₪ 7,808	₪ 9,695	
חודש	7/2011	8/2011	9/2011						
הכנסה	₪ 8,237	₪ 7,808	₪ 9,695						
פתרון									
סעיפים רלוונטיים חוק הביטוח הלאומי, סימן ה': גמלה לשמירת הריון.									
הסבר הפתרון לפי ס' 60 וס' 54 לחוק הביטוח הלאומי - שיעור הקצבה לשמירת הריון ליום יהיה בסכום הנמוך מבין שני הסכומים האלה: 1. סכום בסיסי 1 לחישוב קצבאות לחודש (8,260 ₪) מחולק ב-30 לכל יום, כלומר 275.33 ₪. 2. שכרה של האישה (החייב בדמי ביטוח) ברבע השנה שקדם להפסקת העבודה עֲקֵב שמירת ההריון, מחולק ב-90. הכנסתה של ענת ברבע השנה שקדם ל-1/10/2011: $8,237 + 7,808 + 9,695 = 25,740$ ₪ חלוקת ההכנסה ב-90: $25,740 / 90 = 286$ ₪ שיעור הקצבה לשמירת הריון ליום: $\min [275.33 ; 286] = 275.33$ ₪ (התקרה) לפיכך, סכום הגמלה לשמירת הריון שזכאית ענת לקבל: $30 \times 275.33 = 8,260$ ₪ תשובה ג.									

שאלה מספר 47. ענת עובדת אצל מעבידה היחיד זה שנה. ב-1/11/2011 יצאה ל-24 ימי מילואים. להלן פרטי הכנסתה ב-3 החודשים שקדמו ל-1/11/2011: <table border="1" data-bbox="323 277 970 394"> <thead> <tr> <th>חודש</th> <th>8/2011</th> <th>9/2011</th> <th>10/2011</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ימי עבודה</td> <td>23</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>הכנסה</td> <td>₪ 26,608</td> <td>₪ 24,589</td> <td>₪ 27,103</td> </tr> </tbody> </table> מהו סכום תגמול המילואים לו זכאית ענת בעד תקופת מילואים זו? א. 29,232 ₪ ב. 21,750 ₪ ג. 21,924 ₪ ד. 20,880 ₪	חודש	8/2011	9/2011	10/2011	ימי עבודה	23	20	20	הכנסה	₪ 26,608	₪ 24,589	₪ 27,103	
חודש	8/2011	9/2011	10/2011										
ימי עבודה	23	20	20										
הכנסה	₪ 26,608	₪ 24,589	₪ 27,103										
פתרון													
סעיפים רלוונטיים חוק הביטוח הלאומי, פרק י"ב: תגמולים למשרתים במילואים.													
הסבר הפתרון לפי סעיף 271(א) לחוק הביטוח הלאומי, הימים בעדם ישולם תגמול למשרת במילואים: (1) לגבי שירות רצוף של שבעה ימי מילואים, לרבות כמה תקופות בנות שבעה ימים כל אחת - בעד כל יום מילואים; (2) היתה יתרת ימי השירות במילואים לאחר חישוב התגמול כאמור בפסקה (1), שישה ימים - בעד שבעה ימים; פחתה היתרה כאמור משישה ימים - בעד סך ימי המילואים הנותרים כשהוא מוכפל ב-1.4. ענת שירתה 24 ימים, שהם 3 תקופות בנות 7 ימים, ועוד יתרת ימי שירות של 3 ימים. לפי סעיף 271(א)(2), אם "יתרת ימי השירות" פחתה משישה ימים, יקבל בעד סך ימי המילואים הנותרים כשהוא מוכפל ב-1.4. לפיכך, ענת זכאית לקבל תגמול מילואים בעד 25.2 ימי מילואים $(21 + 3 \times 1.4 = 25.2)$ <u>חישוב סכום ההכנסה לענין תגמולי המילואים:</u> לפי ס' 273 לחוק הביטוח הלאומי: " (א) (1) שכר העבודה הרגיל של עובד... הם סכום ההכנסה בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים...; סכום ההכנסה המתקבל כאמור יחולק ב-90. (2) סכום ההכנסה לחודש לגבי כל חודש ברבעון, המחושב לענין פסקה (1), לא יפחת מ-68% מהסכום הבסיסי, אף אם לא עבד באותו חודש; (ב) לענין סעיף 272, מי שברבע השנה עבד פחות מ-60 ימים, יהיה שכר עבודתו הרגיל או הכנסתו הממוצעת, לפי הענין, סכום ההכנסה בעד שלושת החודשים שבחר לעצמו, מתוך ששת החודשים שקדמו ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים, והראות סעיף קטן (א)(2) יחולו לגבי כל חודש שבחר לעצמו כאמור; חל פיצוי לאחר חודש שבחר, יוגדלו שכר העבודה הרגיל וההכנסה הממוצעת בעד אותו חודש בשיעור הפיצוי שחל לאחריו ועד סיום תקופת השירות; סכום ההכנסה המתקבל כאמור יחולק ב-90." ברבע השנה שקדם ל-1/11/2011, ענת עבדה 63 ימים $(20+20+23)$, כלומר, לא פחות מ-60 ימים. סכום ההכנסה של ענת בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים: $\max(26,608; 5,547) + \max(24,589; 5,547) + \max(27,103; 5,547) = 78,300$ נחלק את סכום ההכנסה ב-90, ונקבל את "שכר העבודה הרגיל" של ענת: $78,300 / 90 = 870$ <u>חישוב התגמול ליום:</u> לפי ס' 272(א)(1) לחוק, שיעור התגמול ליום יהיה, למי שבתכוף לפני שירותו במילואים היה עובד - שכר העבודה הרגיל. לפי ס' 272(ב) לחוק, לא יפחת שיעור התגמול ליום מהתגמול המזערי (68% מ"הסכום הבסיסי לחודש", מחולק בשלושים, כלומר 184.90 ₪) ולא יעלה על התגמול המרבי (הסכום הבסיסי כפול 5, כשהוא מחולק ב-30, כלומר 1,359.67 ₪). <u>שיעור התגמול ליום:</u> $\max[\min(870; 1,359.67) \text{ התגמול המרבי}; 870 \text{ שפי גוגל}] = 870$ תוצאה: ענת זכאית לתגמול בסך 21,924 ₪ בעד תקופת שירותה במילואים. $(870 \times 25.2 =)$ תשובה ג.													

שאלה מספר 48. אילו גמלאות מִשְׁתַּלְמֹת לפי פרק ביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד, בחוק הביטוח הלאומי, מְלַבֵּד גמלה לְחֵבֶר אֶגְרוּדָה שִׁיתוּפִית (בכפוף לכללים, לתנאים ולמבחנים הרלוונטיים)? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מִבֵּין המשפטים הַבָּאִים) א. גמלה לעובד (או לשאיירי) בגין חוב שכר עבודה ופיצויי פיטורים שמעבידו חייב לו, גמלה לקופת גמל בגין חוב שמעבידו של העובד חייב לה וגמלה למעביד בגין חובות אֲבוֹדִים. ב. גמלה לעובד (או לשאיירי) בגין חוב שכר עבודה ופיצויי פיטורים שמעבידו חייב לו וגמלה לקופת גמל בגין חוב שמעבידו של העובד חייב לה. ג. גמלה לעובד (או לשאיירי) בגין חוב שכר עבודה ופיצויי פיטורים שמעבידו חייב לו. ד. גמלה לעובד (או לשאיירי) בגין חוב שכר עבודה שמעבידו חייב לו.	
פתרון	
חוק הביטוח הלאומי - פרק ח': ביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד - ס' 183, ס' 184, ס' 191.	סעיפים רלוונטיים
לפי ס' 183 לחוק הביטוח הלאומי - "הגמלה שתשולם לפי פרק זה לעובד תהיה סכום חוב שכר העבודה ופיצויי הפיטורים שמעבידו חייב לו, עד סכום שלא יעלה על הסכום הבסיסי כפול 13 לְגַבֵּי כל עובד, בכפוף להוראות סעיף 189(ב), ובלבד שחוב שכר העבודה כאמור לא ישולם בְּעֵד תקופה שלפני 12 החודשים שקדמו בתכוף למועד שבו נותקו יחסי עובד ומעביד, או למועד מתן צו לפי הוראות סעיף 182, לפי המוקדם מביניהם". לפי ס' 184 לחוק - " (א) הגמלה שתשולם לפי פרק זה לקופת גמל תהיה סכום החוב שמעבידו של עובד חייב לה, עד סכום שלא יעלה על סכום השווה לסכום הבסיסי כפול שניים לגבי כל עובד, בכפוף להוראות סעיף 189(ב). (ב) הגיע למספר קופות גמל חוב כאמור בסעיף קטן (א), לא יעלה סך כל הגמלה לכל קופות הגמל יחד על הסכום המרבי האמור בסעיף זה. " לפי ס' 191 לחוק - " (א) על אף הוראות סעיף 303(ג), אם נפטר עובד לפני ששולמה הגמלה המגיעה לו לפי פרק זה, תשולם הגמלה בהתאם להוראות סעיף 7 לחוק הגנת השכר, ולשאיירים כמשמעותם בסעיף 5 לחוק פיצויי פיטורים, הכל לפי הענין. (ב) שאירים הזכאים לפיצויי פיטורים לפי סעיף 5 לחוק פיצויי פיטורים, יהיו זכאים לגמלה לפי פרק זה לענין פיצויי הפיטורים המגיעים להם לפי סעיף 5 האמור, עד לסכום המרבי הנקוב בסעיף 183 ובכפוף ליתר הוראות פרק זה. " תשובה ב.	הסבר הפתרון

שאלה מספר 49. עמר עובד אצל שני מעסיקים. ב-1/5/2011, קָשָׁהֶלֶךְ בדרך המְקוּבָּלֶת ממקום עבודה אַחַד לְמִשְׁנָהוּ, נָפַל וְשָׁבַר את רַגְלוֹ. יְצוּיָן שבדרך עָצַר בְּסִנִּיף דואר, לפי דרישת מעבידו במקום עבודה אַחַד, על מנת לשלוח מכתב רשום (של אותו מעביד). עקב העומס בְּסִנִּיף הדואר, עמר נֶאֱלָץ להמתין שעה בתור. הָאִירוּעַ קרה לְאַחַר הביקור בסניף הדואר. בְּעִקְבוֹתָיו איבד את כושרו לעבוד בְּמִשְׁךָ 5 שבועות. האם יש לראות בְּאִירוּעַ זה כתאונת עבודה? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים) א. לא, מאחר שְׁחָלָה בהליכה הפסקה או סטיה של ממש מהדרך המְקוּבָּלֶת. ב. כן, אֲבָל אִךְ וְרַק אִם הָאִירוּעַ קרה תוֹךְ-כְּדֵי הליכתו של עמר לעבודה מִמְעוֹנוֹ או ממקום שָׁבוּ הוּא לָן. ג. לא, מֵאַחַר שֶׁהָאִירוּעַ היה תאונה אישית עֲצָמִית. ד. כן. לפי חוק הביטוח הלאומי, יש לראות בתאונה כזו כתאונת עבודה.	
פתרון	
חוק הביטוח הלאומי - ס' 80, ס' 81.	סעיפים רלוונטיים
לְפִי ס' 80 לחוק הביטוח הלאומי - "רואים תאונה כתאונת עבודה אף אם - (1) <u>אירעה תוך כדי נסיעתו או הליכתו של המבוטח</u> לעבודה ממעונו או ממקום שבו הוא לָן אף אם אינו מעונו, מן העבודה למעונו או <u>ממקום עבודה אחד למשנהו, ועקב נסיעתו או הליכתו זו</u>; (2) ... " לפי ס' 81 לחוק האמור: (א) תאונה שאירעה תוך כדי נסיעה או הליכה בנסיעות האמורות בפסקאות (1), (4), (5) או (7) של סעיף 80 אין רואים אותה כתאונה בעבודה אם חלה בנסיעה או בהליכה הפסקה או סטיה של ממש מהדרך המקובלת, כשהפסקה או הסטיה לא היו למטרה הכרוכה במילוי חובותיו של המבוטח כלפי מעבידו, או, לענין פסקה (1) האמורה, בעיסוקו במשלח ידו כעובד עצמאי, או אם יש לייחס את התאונה בעיקר לרשלנותו הפושעת של המבוטח ולא נגרם על-ידיה אי-כושר עבודה לארבעה שבועות לפחות, נכות או מוות. (ב) בנסיעות האמורות בפסקה (1) של סעיף 80 לא יראו כהפסקה או כסטיה של ממש, לענין סעיף קטן (א), אם עשה זאת המבוטח לאחת מאלה: (1) כדי ללוות ילדו לגן ילדים או למעון ילדים או למקום אחר שהשר קבע כמקום שבו נמצא ילד לפי הסדר קבע או להשיבו משם; (2) כדי לקיים מצוות תפילת בוקר בציבור בבית תפילה שבו הוא נוהג להתפלל. התאונה אירעה לעמר קָשָׁהֶלֶךְ בדרך המְקוּבָּלֶת ממקום עבודה אַחַד לְמִשְׁנָהוּ. אמנם חלה בהליכתו הפסקה, אך היא היתה למטרה הכרוכה במילוי חובותיו של עמר כלפי מעבידו. למען הסר ספק, צוין בשאלה שהתאונה גרמה לעמר אי כושר עבודה למשך 5 שבועות, כלומר לתקופה העולה על ארבעה שבועות. לפיכך, גם אם ניתן היה לייחס את התאונה בעיקר לרשלנותו הפושעת של עמר, הרי שעדיין היא תוכר כתאונת עבודה. תשובה ד.	הסבר הפתרון

בין עמר, מדריך צילום עצמאי, לבין מכללת "ענת", נערך מראש הסכם עבודה לתקופה של 14 שבועות, לפיו ידריך תלמידים בקורס לצילום. את גמול עבודתו של עמר משלמת מכללת "ענת". האם על מכללת "ענת" לשלם בעד עמר דמי ביטוח לאומי? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים) א. לא, אלא אם כן שר התמ"ת אישר את ההסכם. ב. כן, אבל אך ורק אם הסכם העבודה נערך למתן סדרה של 7 שיעורים לפחות. ג. לא. לענין חוק הביטוח הלאומי, עמר לא נחשב כעובד של המכללה. ד. כן. לענין חוק הביטוח הלאומי, עמר נחשב כעובד של המכללה.	שאלה מספר 50.
פתרון	
צו הביטוח הלאומי (סיווג מבוטחים וקביעת מעבידים) חוק הביטוח הלאומי - ס' 342(ב)	סעיפים רלוונטיים
לפי צו הביטוח הלאומי (סיווג מבוטחים וקביעת מעבידים), מורה או מדריך, עימו נערך מראש הסכם עבודה לתקופה של <u>רבע שנה לפחות</u>, או למתן סדרה של שבע הופעות, או שבע הרצאות או שבעה שיעורים לפחות, הכל לפי הענין, ייחשב לענין חוק הביטוח הלאומי כעובד. כמעבידו של עובד כאמור ייחשב החייב בתשלום גמול העבודה. מכללת "ענת" ערכה מראש עם עמר הסכם עבודה לתקופה של 14 שבועות, שהיא תקופה העולה על רבע שנה. $0.27 > 0.25$ (7 ימים בשבוע / 365.25 ימים בשנה במוצע) / 14 שבועות] את הגמול לעמר בעד העבודה משלמת המכללה. לפיכך, <u>לענין חוק הביטוח הלאומי, עמר נחשב כעובד של המכללה.</u> לפי ס' 342(ב) לחוק הביטוח הלאומי - "המעביד חייב בתשלום דמי ביטוח בעד עובדו... " מאחר שלענין חוק הביטוח הלאומי, עמר נחשב כעובד של המכללה, <u>על מכללת "ענת" לשלם בעדו דמי ביטוח לאומי.</u> כלומר, התשובה הנכונה היא: "<u>כן. לענין חוק הביטוח הלאומי, עמר נחשב כעובד של המכללה.</u>" תשובה ד.	הסבר הפתרון